

RÓLUNK SZÓL

A BUENOS AIRES-I MAGYAR KÖZÖSSÉG HÍRLAPJA

5X5 PERC JÁTÉK A SZAVAKKAL

- J vagy LY?
- Állatok és lakhelyeik
- Állathasonlatok
- Nyelvtörő

-54.oldal

A MAGYAR SORSTRAGÉDIA: TRIANON 100 ÉVE

“Bár az országok határváltoztatásai az EU tagságokon belül lehetetlenné váltak, a 100 éves évforduló alkalmából talán lehet remélni, hogy rövidesen mondhassuk a világ magyarjai nevében: CSAK AZ ORSZÁGNAK VAN HATÁRA, A NEMZETNEK MÁR NINCS.” - 4.oldal

-Székács Miklós

A Krisztus Keresztje Magyar Evangélikus Gyülekezet a **trianoni békediktátum 100. évfordulójára emlékezve** megszólaltatta templomja harangjait - 17.oldal

-Honfiné Rajczy Katalin

GONDOLATOK A MAGYAR NYELVRŐL KOROMFEKETÉTŐL HÓFEHÉRIG

“Rettenetesen élvezem a magyar nyelvet. És nagyon örülök, hogy szüleim ezt megtanították!” - 26.oldal

-Benedek Zsuzsi írása

SECCIÓN EN ESPAÑOL

- ♦ NOTICIAS
- ♦ ARTÍCULOS
- ♦ RESÚMENES

Para hispanohablantes
-página 58.

“... a magyar nyelvet a nagymamámmal töltött pillanatokkal társítom, és ez nagyon boldoggá tesz.” - 39.oldal

-Raffaella Pierotti

VALLOMÁSOK

“A ZIK életem része gyerekkorom óta.”
Gorondiné Meleg Juditot kérdeztük -29.o.

ONLINE KURZUST KÍNÁL AZ ARGENTIN KODÁLY EGYESÜLET

“A magyar zene az **anyanyelvi zeném**. Ezt akkor fedeztem fel, amikor a Kodály-módszert kutattam. Ez az a zene, amely legkorábbi emlékeimből visszhangzik. Talán, ha ez a lenyomat nem lett volna ilyen erős, nem az lennék, aki ma vagyok.” - 31.o.

- Carolina Wagner

AZ ARGENTÍNÁBAN ÉLŐ MAGYARSÁG
KAPCSOLÓDÁSA A BUDAPESTI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSOKHOZ –
EGYKOR ÉS MOST -21.oldal

- Martí Tibor írása

“Cserkésztestvérek vagyunk,
bárhol is vagyunk a világon.”-43.o.

-Lomniczy Mátyás

MAGYARUL
TANUL A
SZENT LÁSZLÓ
ISKOLA
30 KISDIÁKJA
-34.oldal

KARANTÉN
MESÉK
RONAN PRISCILA
&
LAJTAVÁRY ZSÚ

FILMAJÁNLÓ
MAGYAR KLASSZIKUSOK

KÖSZÖNET

Mindig jó egymásról hallani. Mindig jó időről időre viszontlátni egymást. Ez különösen igaz ezekben a bizonytalan időkben, amikor, ha a mai technikai adottságok mellett nem is teljesen vagyunk elszigetelve a külvilágtól, de találkozni nem tudunk, nincsen lehetőségünk beülni egy kávézóba, és egy gőzölgő fekete mellett, egymás szemébe nézve egy jót beszélgetni, vagy beülni egy vacsorára a Hungáriába Omarhoz.

Mennyire fantasztikus lenne, ha az a sokminden, amit nap mint nap ez a színes, változatos érdeklődési körrel rendelkező közösség, magyar indentitásának megőrzése végett végez nem csak családban, vagy egy-egy szervezeten belül maradna, hanem megosztva azt a közösség minden tagjával inspiráló, lélekerősítő lehetne mindenki számára. Ez a gondolat vezérelte a RÓLUNK SZÓL – A buenos aires-i magyar közösség hírlapja megszületését.

Hálásan köszönjük a hírlap szíves fogadtatását! A visszajelzésekből kitűnik, hogy éhes volt egy ilyen lapra a közösség. A lap írásában állandó segítségemre vannak ösztöndíjas társaim; Knapecz Kata és Tóth András. Nagy boldogság, hogy mindig számíthatunk a magyar nyelvről írt csodás cikkeivel Benedek Zsuzsira, gondolatai megosztásával Zólyomi Katira, valamint gyönyörű rajzaival Ronan Priscilára. Bízom benne, hogy egyre több rendszeres szerzője lesz a lapunknak!

A lap azért különleges, mert kifejezetten csak a közösségről szól, továbbá a közösség tagjai publikálnak a lapba. Ösztönzök mindenkit, kicsiktől nagyokig, hogy érdeklődési területének megfelelően – legyen az egy recept, meseírás, művészeti alkotás, egy magánjellegű visszaemlékezés, egy szép emlék megosztása, egy kutatás eredménye... – vegyen részt a cikkek írásában, hiszen fontos, hogy tudjunk egymásról! Ebben a bizonytalanságokkal teli időszakban, amikor a kormány újra és újra meghosszabbítja a kötelező karantén végső dátumát, talán méginkább.

Szeretettel kívánok kitartást ehhez az időszakhoz. Köszönöm, hogy velünk tartanak, és bízom benne, hogy olyan érdeklődéssel forgatják ezt a hírlapot, mint amilyen örömmel készül.

Szívélyes üdvözlettel maradok szolgálatukra,

a Rólunk szól szerkesztője,

Vágási-Kovács Anna

AMI AZ ELŐZŐ HÍRLAPBÓL KIMARADT...

A Rólunk szól első számának Kiss Péter Istvánnal közölt interjújában elmulasztottuk megosztani Walter Raleigh eredeti, angol nyelvű versét, amit ezúton pótolunk, idézve a cikk vonatkozó részét.

***Péter szereti a verseket.** Megkérdeztem, hogy milyen vers jut eszébe, ami a legtalálóbbr lehet erre az időszakra: „a mai helyzetben állandóan csak a halálról van szó, a fenyegető halál-félelemre hivatkozva zárják be az embereket az otthonaikba. Ezért csak egy nagyon régi angol verset idézek.” Azt mondja:*
„A költő hitt a feltámadásban; én is.”

“Even such is Time, that takes in trust
our youth, our joys, and all we have,
and pays us but with age and dust.
Which in the dark and silent grave,
when we have wandered all our ways,
shuts up the story of our days;
but from this earth, this grave, this
dust
the Lord shall raise me up, I trust.”
/Walter Raleigh/

“Hát ilyen az Idő, mely zálogba veszi
ifjúságunkat, örömeinket,
mindenünket,
de csak korral és porral fizet ki
bennünket.
Sötét és csendes koporsónk mélyén,
miután minden utunkat
bebarangoltuk,
lezárja napjaink történetét;
de ebből a földből, ebből a sírból,
ebből a porból
az Úr majd felemel engem, ebben
bízom.”
/fordította: Kiss Péter István/

SZÉKÁSY MIKLÓS

A MAGYAR SORSTRAGÉDIA: TRIANON 100 ÉVE

Az 1920 június 4-én aláírt igazságtalan békediktátum eredete négy évszázaddal előbbre tehető. Mátyás király 1490-ben bekövetkezett halálával megszűnt a magyar királyság aranykora. 1526-ban a magyar hadsereg egy döntő vereséget szenvedett a sokkal nagyobb oszmán haderő ellen. Néhány történész úgy vélte, hogy ha Szapolyai János, aki egy fontos magyar hadsereggel Szeged közelében tartózkodott, megerősítette volna Lajos király csapatait, a csata a magyar oldal győzelmét hozhatta volna. Ebben az esetben, mint ahogy Hunyadi János 1453-as nándorfehérvári sikeres győzelme visszavetette a török hatalom terjedését több mint 70 évre, talán hasonló lett volna az eredmény és egyúttal Magyarország sorsa is. Bár ez nem is lett volna biztos és ilyen post facto analízis úgysem bizonyítható.

A valóság az volt, hogy a következő években Magyarország három részre oszlott: az oszmán birodalom elfoglalta Magyarország középső részét, a nyugati és északi rész a Habsburg uralom alatti magyar királyság lett és Erdély Partiummal együtt egy önálló fejedelemségként tartotta fenn a magyar identitást és kultúrát. 1500-ban Magyarország lakossága kb. 4 millió volt, ebből 85% magyar. Amikor 1697-ben a Savoyai Jenő által vezérelt keresztény hadsereg a Zenta melletti csatában döntő győzelmet aratott a török hadsereg ellen, 1699-ben aláírták a karlócai béke egyezményt, amelyben a szultán kötelezte magát a magyar területek végleges feladására. De az Oszmán Birodalommal szemben századokon át vívott önvédelmi harcok következtében az ország jelentős része elnéptelenedett. A törökök kiűzése után a Dél-Alföldön, Észak-Magyarországon és Erdélyben hiányzó munkaerőt, részben szervezett, részben spontán bevándorlás és áttelepítés révén, nagyszámú nem-magyar lakosság pótolta: németek, szerbek, oláhok, tótok, ruszinok. A teljes ország lakossága alig érte el a 4 milliót és a magyarok száma lecsökkent 2 millióra, pedig összehasonlítva más országok természetes szaporodása alapján a magyar lakosság száma valószínűleg 7-8 millió lehetett volna. Visszatérve Erdélyre érdemes emlékezni, hogy Erdélyben az 1568-as tordai országgyűlés, Európában elsőként, határozott el vallásszabadságot.

A reformáció kezdete után a székelyek többnyire katolikusok maradtak, a XII. és XIII. századbeli magyar királyok által betelepített szászok a brassói Honterus János munkája alapján evangélikusok lettek, a magyar főurak közül, elsősorban kimutatva Habsburg ellenes érzelmeiket, sokan áttértek a református hitre és megjelent az először üldözött, majd elfogadott unitárius vallás is. Ez a szabadság csak ezekre a bevett felekezetnek számító négy keresztény vallásra vonatkozott. A Habsburg és az Oszmán Birodalmak közé ékelődött Erdélyi Fejedelemség nem engedhette meg magának, hogy belső vallási ellentétek miatt kiszolgáltatottá váljon a létét fenyegető külső ellenségek számára. Az ortodox vallásról viszont nem is volt szó, ez a Havasalföldről beszivárgó hegypásztorok vallása volt. Az ottani vlachnak (magyarul oláhnak) nevezett lakosok kb. csak a XIII. században kezdtek letelepedni az addigi nemzetközi térképeken még mint kún területeknek nevezett vidéken. Gyorsan szaporodó, csak saját nyelvén beszélő nép volt, a vallásukat nagyon betartó, pópáikhoz ragaszkodó, egyszerű személyek, akik lassan megváltoztatták a Vallachiától északra fekvő terület etnikai összeállítását.

A Habsburg ellenes harcok, II. Rákóczi Ferenc felkelésétől az 1848-49-es szabadságharcig megint sok magyar élet elvesztését jelentették. A nemzetiségek nagyrésze nem támogatta az 1848-as harcokat, kivéve a néhányat akik végig kitartottak a magyar ügy mellett: ruszinok, szlovénok, svábok és bunyevácok. De a sokkal nagyobb számú németek, szerbek, oláhok és tótok már 1848-ban nyelvi jogokat, sőt autonómiát igényeltek maguknak. Az orosz beavatkozás által elvesztett szabadságharcot egy Bach korszaknak nevezett terror uralom követte, de Deák Ferenc kiváló politikai munkája alapján sikerült 1867-ben egy kiegyezésre jutni az osztrák császársággal, megalakult a közös Osztrák-Magyar Monarchia, és Magyarország a következő félszázadban egy kivételesen pozitív fejlődést élt meg, főleg a nagyobb városokban és Budapesten. A kiegyezést követő évtizedekben a nemzeti ellentéteket enyhítette az egyéni jogokat biztosító 1868-as nemzetiségi törvény, valamint a szerb és a román egyházak autonómiája, bár a nemzetiségek többet akartak. A reformkori magyar politikusok többsége felismerte a kérdés súlyosságát, annál is inkább, mivel a kezdődő belső feszültségekhez külső veszélyérzet, a pángermanizmustól és a pánszlávizmustól való félelem társult. Mégis felfogásuk alaptétele az volt, hogy Magyarországon politikailag egy nemzet létezik és a nemzetiségi jogok gyakorlása is csak ezen belül, egyénileg lehetséges.

Közben 1862-ben megalakult mint új állam a román királyság, a havasalföldi és moldvai fejedelemségek egyesülése alapján.

Amikor szerb nacionalisták meggyilkolták az erősen szlávbarát, magyarellenes Ferenc Ferdinánd Monarchia trónörökösét, az osztrák koronatanács (mindenekelőtt Berchtold külügyminiszter) a szarajevói merényletet a szerbek elleni háború kiprovokálására kívánják felhasználni. Tisza Kálmán magyar miniszterelnök ezt határozottan ellenezte és álláspontját július 1-én egy memorandumban hozta Ferenc József tudomására. De Tisza egyedül maradt a véleményével, bár ellenkezése Magyarország ellenkezését is jelentette, végülis nem maradt neki más hátra, mint beleegyezni a Szerbia elleni hadüzenetbe.

Mialatt elérkezett 1918, a háború elvesztése, a Károlyi kormány, a vörös és fehér terror és a politikai konszolidáció a Horthy kormánnyal, a csehek, szerbek és románok teljesen hamis és hazug adatok alapján meggyőzték a szövetségeseket Magyarország feldarabolásáról. Wilson, északamerikai elnök népszavazást ajánlott a kérdéses területek határainak a megállapítására, amit Apponyi Albert, magyar delegátus a békekonferencián elhangzott beszédében fel is ajánlott. De a Teleki Pál által szerkesztett etnográfiai térképet nem is vették figyelembe és 1920 június 4-én a magyar küldöttség kénytelen volt a már előre megszerkesztett békediktátumot aláírni. Elveszett a lakosság 64%-a és a terület 71,5%-a. Ezenkívül a termőföld 61%-a, a faállomány 88%-a, a vasúthálózat 62%-a, a nyersvas 83%-a, az utak 64%-a, az ipartelepek 55%-a, a bankok 67%-a, az arany, ezüst és sóbányák 100%-a, a szén kitermelés 80%-a. Trianon szerkesztői azzal vádolták Magyarországot, hogy a világháború beindítója volt és mint történelmi német szövetséges Európának egy felforgató eleme. Teljes abszurdum, hiszen Tisza volt az egyetlen ellenzője a háborúnak és Magyarország évszádokon át ellenállt a németek keleti irányú terjeszkedésének.

Ugyanakkor Németország csak területének a 9,5%-át veszítette el és még Ausztriát is az Olaszországhoz csatolt Dél Tirolért a Magyarországtól elcsatolt Őrvidékkel kompenzálták. Teljesen igazságtalan, hogy majdnem tiszta magyar városok csak néhány kilométerre a határ tulsó oldalán maradtak: Kassa (75%), Beregszász (90%), Nagyvárad (90%), Szabadka (90%), ezenkívül Kolozsvár (90%), Marosvásárhely (95%), Arad (70%), Munkács (75%) a Duna által kettévágott Komárom (90%), csak pár példát említve (zárójelben a magyar lakosság százalékaránya).

Igazán nevetséges, hogy Pozsony, amelynek majdnem 85%-a magyar vagy osztrák volt és csak 15%-a szlovák, lett Szlovákia fővárosa. Még a neve is Pozsony vagy Pressburg volt, a Bratislava név nem is létezett, csak 1919-ben találták ki (a cseh neve Prešpork volt). Kárpátalja pedig Csehszlovákiához került, bár nem voltak se cseh se szlovák lakosai. Elveszték a tiszta magyar Csallóköz és a székely vármegyék.

Ablonczy Balázs történész, Trianon kutató, véleménye szerint a békediktátum tragédiája inkább a szétvágott gazdasági térségek, piackörzetek és iskolahálózatok voltak, mert ezek a régiók depresszióját okozták és nem annyira a bányák vagy más nyersanyagok termelésének az elvesztése. A 3,5 milliós magyar népesség elcsatolása, a nagy magyar városok elvesztése volt az igazi tragédia, mert nyersanyagot lehet venni, de embert nem.

Az elvesztett területek visszaszerzése az ország minden társadalmi rétegének a szívügye maradt. A „*Csonka Magyarország nem ország, Nagy-Magyarország Mennyország*” és „*Nem, Nem, Soha*” jelszavak minden magyar szívét megdobogtatták és a legfontosabb írók és költők műveiben visszatükröződött ez a mottó, mint József Attila ilyen című versében:

Nem, Nem, Soha – József Attila (1922)

Szép kincses Kolozsvár, Mátyás büszkesége,
Nem lehet, nem, soha! Oláhország éke!
Nem teremhet Bánát a rácnak kenyeret!
Magyar szél fog fúni a Kárpátok felett!
Ha eljő az idő - a sírok nyílnak fel,
Ha eljő az idő - a magyar talpra kel,
Ha eljő az idő - erős lesz a karunk,
Várjatok, Testvérek, ott leszünk, nem adunk!
Majd nemes haraggal rohanunk előre,
Vérkeresztet festünk majd a határköre
És mindent letiprunk! - Az lesz a viadal!!
Szembeszállunk mi a poklok kapuival!
Bömbölve rohanunk majd, mint a tengerár,
Egy csepp vérig küzdünk s áll a magyar határ
Teljes egészében, mint nem is oly régen
És csillagunk ismét tündöklök az égen.
A lobogónk lobog, villámlék a kardunk,
Fut a gaz előlünk - hisz magyarok vagyunk!
Felhatol az égig haragos szózatunk:
Hazánkat akarjuk! vagy érte meghalunk.
Nem lész kisebb Hazánk, nem, egy arasszal sem,
Úgy fogsz tündökölni, mint régen, fényesen!
Magyar rónán, hegyen egy kiáltás zúg át:
Nem engedjük soha! soha Árpád honát!

A lehetőség egy határ revízióra 1938-ban jött létre, amikor Franciaország és Anglia beleegyezésével, Németország megszállta Csehszlovákiát és a Münchenben aláírt megegyezés kiterjedt arra is, hogy Magyarországgal tárgyalásokat kell folytatni Trianon felülvizsgálásáról. A felkért német és olasz döntőbírók Bécsben a Felvidék magyarlakta déli részét visszakapcsolták Magyarországhoz. Sajnos ennek az ára egy nagyobb Berlin iránti lekötöttség volt, az első szégyenletes zsidótörvény bevezetésével, amely a zsidó vallású magyarok munkavállalását korlátozta. 1939-ben a magyar hadsereg Kárpátalját is elfoglalta és közben Horthy Miklós a nagyon tisztelt Teleki Pált bizta meg a miniszterelnökséggel. 1939 őszén kitört a második világháború, ahol úgy látszott, hogy Magyarország a béke szigete marad. A Teleki kormány, a német rosszalás ellenére, beengedte az országba a lengyel menekülteket. 1940-ben pedig a második bécsi döntés alapján Észak-Erdély került vissza az országhoz. Ezután viszont a magyar politika és gazdaság a német érdekek kiszolgáltattja lett (bevezették a második sajnálatos zsidótörvényt is, amely már származásuk szerint is tett különbséget magyar állampolgárok között). De azért Teleki Pál igyekezett függetleníteni az országot a német befolyástól. Ebből a célból 1940 decemberben Jugoszláviával örök barátsági szerződést kötött.

Amikor 1941-ben Németország elérkezettnek érezte az időt Jugoszlávia megszállásához, amihez Magyarországra mint felvonulási területre volt szüksége és ebben kihasználhatta azt az erősödő magyar igényt, hogy az országnak vissza kell szereznie elvesztett területeit, köztük a Jugoszláviához került Délvidéket is. Nyilvánvaló volt, hogy Jugoszlávia meg-szállása szöszegést jelentett. Ebben a kutyaszorítóban Teleki megpróbálta megállítani a hadbalépéshez vezető folyamatot. De Horthy Miklós kormányzó és a hadsereg parancsnoka azonban azt közölte Telekivel, nem veszi figyelembe a határozatot. Teleki április 3-án hajnali fél kettő és fél három között a Sándor-palotában lévő lakosztályában főbe lőtte magát. *„Szöszegők lettünk. A gazemberek oldalára álltunk. Nem tartottalak vissza, bűnös vagyok.”* – írta búcsúlevelében Horthyhoz. Jugoszlávia feldarabolása alapján Magyarország visszakapta ezt a négy területet: Bácska, a Baranyai háromszög, a Muravidék és a Muraköz.



Az 1941-es magyar térkép, amely nagyjából megfelel Teleki Pál 1920-as etnikai összeállítást mutató térképének

Németország 1941. június 22-én indította el hadseregét a Szovjetunió ellen, Szlovákia és Románia részvételével. Hitler hivatalosan nem tartott igényt a magyar részvételre, azonban a magyar katonai elit nem akart távol maradni a hadműveletektől, hiszen a román és szlovák csapatok aktív háborús szerepe miatt felvetődhetett volna a bécsi döntések hátrányos megváltoztatása egy elvárt német győzelem esetében. A magyar vezetés talált is ürügyet: 1941. június 26-án felségjelzés nélküli gépek bombázták Kassa városát. A szovjetek tagadták, hogy ők támadtak volna. A magyar történelem egyik rejtélye, hogy kik és miért bombázták Kassát. A kormány ezt szovjet támadásnak ítélte, ezért Bárdossy Lajos miniszterelnök június 27-én bejelentette a Magyarország és a Szovjetunió közötti hadiállapotot, még parlamenti jóváhagyást sem kért, holott ezt az akkori törvények szerint meg kellett volna tennie.

Ez a két elhatározás súlyos következményekkel járt Magyarország részére. Bár megint nehéz felvetni a “mi történt volna?” gondolatot, lehetséges, hogy ha Magyarország nem engedi át a német csapatokat Jugoszláviába és Teleki Pál miniszterelnök nem lép be később a háborúba, az ország semleges maradhatott volna, mint Törökország, Svédország vagy Svájc. Hitler nem tartotta fontosnak, hogy magyar katonák is harcoljanak, inkább meghagyta őket élelmiszer- és nyersanyagszállítónak. Vagy ha Németország mégis elfoglalta volna Magyarországot?

Bármelyik esetben a szélsőjobboldali német szövetséges Románia és Tiso náci Szlovákiája rosszabb megítélést kaphattak volna egy jövőbeli területi visszaigazításhoz 1942-ben Horthy leváltotta a túlságosan németbarát Bárdossyt és a németellenes Kállay Miklós lett az új miniszterelnök. Már akkor is az orosz fronton a magyarok komoly veszteségeket szenvedtek, de 1943-ban a katasztrofális Don kanyari ütközetben a 2. magyar hadsereg 120.000 főt veszített. Akkor egyre többen belátták Magyarországon, hogy a németek el fogják veszíteni a háborút és sürgették a háborúból való kiválást, a mielőbbi békét. Ezért Kállay Miklós kiküldöttje Isztambulban végzett titkos tárgyalásokat az angolokkal egy különbéke érdekében. Sikerült elérnie, hogy Magyarország 1943 őszén előzetes fegyverszüneti egyezményt kössön az angolszász hatalmakkal. Ez az egyezség azt tartalmazta, hogy amint szövetséges csapatok lépnek magyar földre, az ország szembefordul Németországgal. De amikor a németek megtudták ezt, elhatározták Magyarország katonai megszállását 1944. március 19-én.

1944 augusztusban Románia átállt, letartóztatták Ion Antonescu marsallt, Románia teljhatalmú katonai diktátorát. I. Mihály király bejelentette a diktatúra felszámolását, a németellenes szövetséggel szembeni ellenségeskedés beszüntetését, Észak-Erdély elfoglalását, valamint a román haderő csatlakozását a szovjet Vörös Hadsereghez. Ez felgyorsította Magyarország háborúból való kiugrásának az elkészítését is. Az új miniszterelnök Lakatos Géza küldöttei hamarosan Moszkvában tárgyaltak. Ezek alapján, 1944. október 11-én, egy magyar küldöttség aláírta a fegyverszünetet Moszkvában, miszerint Magyarország visszavonul a trianoni határok mögé és hadat üzen Németországnak. Ennek megfelelően Horthy október 15-én rádióbeszédében bejelentette Magyarország kiugrását. Ez sikertelen volt, a Gestapo elfogta Horthy fiát, akit Dachauba deportáltak, a Horthy házaspárt internálták Németországba és a Szálasi Ferenc lett a következő miniszterelnök, beindítva egy 170 napos nyilaspárti uralmat, amelyben a zsidók és romák tízezreit hurcolták kényszermunkára, illetve haláltáborokba.

Az addigi magyar béketárgyalási erőfeszítések az angolszászokkal történtek és amikor ez lehetetlenné vált, a románok már előbb megegyeztek a Szovjetunióval. Ezzel Magyarország maradt mint Németország utolsó csatlósa és minden remény arra, hogy az 1941-es határok megmaradjanak elveszett.

1947 február 10-én Párizsban írták alá az új békeszerződést, amelyben nemcsak visszaállították a Trianon-i határokat, hanem Csehszlovákia még három Duna melletti magyar falut is kapott hozzá. A Párizsban aláírt dokumentum ráadásul tovább rontott a határon túliak helyzetén, ugyanis a trianoni békeszerződéssel ellentétben nem fogalmazott meg kisebbségvédelmi rendelkezéseket, vagyis az elszakított magyarokat az adott állam jóindulatára utalta. Meglepő, hogy bár mindig Trianon van megemlítve mint a nagy magyar sorstragédia, nincs komoly megemlékezés erről a békeszerződésről, amely még súlyosabb a magyarok részére mint Trianon. Csehszlovákiában a gyalázatos Beneš dekrétum alapján elnyomták a magyar nemzetiségű lakosokat, Romániában a kegyetlen Ceaușescu diktatúra betelepítette románokkal a magyar városokat, megváltoztatva az etnikai arányokat. A 40 éves kommunista uralom alatt Trianon tiltott szó volt, a kormány nem védte a magyar kisebbségeket a "baráti" országokban. Kádár János magyarul beszélő román állampolgároknak nevezte az erdélyi magyarokat.

Csak amikor Antall József lett megválasztva Magyarország első demokratikus kormányfőjének mondta, hogy *“Törvényes értelemben, magyar közjog alapján, minden magyar állampolgárnak, ennek a 10 milliós országnak a kormányfőjeként - lélekben, érzésben 15 millió magyar miniszterelnöke kívánok lenni”*, először kifejezve a Kárpát medencei és minden más országi magyar összetartozását a hazával.

2004-ben Magyarország az Európai Unió tagja lett, a szomszédos Szlovákiával és Szlovéniával együtt. 2007-ben lett elfogadva Románia és 2013-ban Horvátország, bár ez a kettő még nem része a Schengen zónának. Magyarország támogatja Szerbia belépését is az EU-ba, az ottani magyarok helyzete most jó. Viszont ugyan elvben a határok már el lettek törölve, Szlovákiában a magyarok sok szempontból hátrányosan voltak kezelve, bár ez most a Visegrádi Csoport tagjainak a jó viszonya alapján javulóban van. Ezzel szemben Romániában még a magyarok, különösen a székelyek, helyzete az erősen sovinszta, magyarellenes, román politikai pártok befolyása alapján nagyon nehéz.

A 2010-ben megválasztott FIDESZ-KDNP koalíció erősen megváltoztatta az előző kormány Kárpát medencei magyarság felé irányuló politikáját **A 2010. évi XLV. törvény alapján június 4-e Nemzeti Összetartozás Napja nevet kapta.** A Kárpát medencei magyarok és a külföldön élő leszármazottjaik kaphatnak magyar állampolgárságot és útlevelet. A magyar kormány több programot indított be a magyar kultúra és nyelv fenntartására, mint a Latin-Amerikában is olyan sikeres Kőrösi Csoma Program. Bár az országok határváltoztatásai az EU tagságokon belül lehetetlenné váltak, a 100 éves évforduló alkalmából talán lehet remélni, hogy rövidesen mondhassuk a világ magyarjai nevében:

**CSAK AZ ORSZÁGNAK VAN HATÁRA,
A NEMZETNEK MÁR NINCS.**



MARTÍ TIBOR

**Közös trianoni megemlékezés
a dél-amerikai magyarsággal:
a KCSP-ösztöndíjasok által
szervezett műsor
a Nemzeti Összetartozás Napján**

A Nemzeti Összetartozás Napján, június 4-én közös trianoni megemlékezésre került sor. A Kőrösi Csoma Sándor Program latin-amerikai országok magyar közösségei mellett működő ösztöndíjasai által szervezett megemlékezésen megközelítőleg 300 fő vett részt. Társaim nevében is írom, hogy különleges megtiszteltetés volt számunkra a megemlékezés megszervezése, ami reményeink szerint sokunk számára jelentett és jelent maradandó, felemelő és lélekben megerősítő élményt. Emlékezni, ugyanakkor összetartozásunkat megerősíteni gyűltünk össze. A magyarság egyik legnagyobb történelmi tragédiájára, a történelmi Magyarországot szétdaraboló, s a magyar nemzetet több állam fennhatósága alá szorító, 1920. június 4-én aláírt békediktátumra emlékeztünk.

A száz évvel ezelőtt Trianonban aláírt békediktátum kegyetlenül megcsonkított egy országot, határokat húzott testvérek közé. Mégis, a nyelvéből és kultúrájából erőt merítő magyarság e történelmi tragédia után is képes a nemzeti megújulásra, bizonyítva összetartozását.

Június 4-én harangok zúgnak, emléktüzek gyúlnak. Minden magyarnak fáj Trianon. Míg az I. világháborút követően a többi vesztes országot alig érték területi veszteségek, Magyarország 282.000 km²-ről (Horvát- és Szlavónországgal együtt 325.000 km²-ről) 93 ezer km²-re csökkent. A 18 milliónyi magyarból 7,6 millió maradt a trianoni határokon belül. A Felvidéket, Kárpátalját, Erdélyt, a Délvidéket és az Őrvidéket mások vették birtokba.

A megemlékezés első részében történeti áttekintésünkben a békediktátumhoz vezető út legfontosabb eseményeit, Trianon közvetlen történelmi előzményeit foglaltuk össze: kiemeltük az európai nagyhatalmaknak az Osztrák-Magyar Monarchia megszüntetésére irányuló politikai szándékait.

Kiemeltük továbbá, hogy a történelmi Magyarország területén élő nemzetiségek politikai elitjeinek elégedetlenségét, az antanthatalmak gazdasági és politikai érdekeit, valamint a háborút követő hónapokban a magyarországi politikai helyzet szerencsétlen, kaotikus jellegét. Mindez együttesen vezetett oda, hogy 1920. június 4-én aláírták a versailles-i Nagy Trianon palotában azt a békediktátumot, mely területe kétharmadával megcsonkította a történelmi Magyarországot. Megemlékezésünk második felében a KCSP-ösztöndíjasok által készített videóösszeállításokat tekintettük meg, amelyek zenével, verssel, néptáncsal kapcsolódtak az elcsatolt területekhez.

A gróf Apponyi Albert által vezetett magyar delegáció hosszas munka után etnikai, néprajzi, történelmi munkák és érvek tucatjával érkezett meg Franciaországba 1920 januárjában. A magyar küldöttséget a tárgyalások ideje alatt háziőrizetben tartották, szót pedig csak 1920. január 16-án, a béketervezet véglegesítése után adtak Apponyi Albert vezérszónoknak. Felszólalása a történelmi Magyarország védelmében elmondott legjelentősebb 20. századi politikai beszéd volt. Érvei – noha nem maradtak hatástalanok – sajnos nem tudták más irányba mozdítani az antanthatalmak döntését. Az I. világháborút lezáró békeszerződés aláírásakor jelen voltak a csehszlovák, a szerb, a román küldöttség, vagyis a kis antant, azok az országok, amelyek érdekelték voltak Magyarország feldarabolásában. A győztesek képviselőiben Anglia, Franciaország, az Egyesült Államok és Olaszország, az antant-hatalmak.

A konferencián Magyarországnak nem volt lehetősége érveket hozni a csehszlovák, román és délszláv területi követelések, a hamisított etnikai adatok és kérdőívek ellenében, az antantnak lényegében semmi másra nem volt szüksége, mint két megbízottra, akik aláírják majd a kész szerződést. A trianoni békediktátum pontjainak hatására Magyarország elveszítette területének és lakosságának mintegy kétharmadát. Románia megszerezte a Partiumot és Erdélyt, a délszláv állam a Délvidéket, Csehszlovákia pedig a Felvidéket és Kárpátalját. A béke más szempontból is gúzsba kötötte az országot, tetemes jóvátételt szabott ki Magyarországra, hadseregét 35.000 főben maximalizálta, és számos egyéb gazdasági és katonai kérdés kapcsán is ellehetetlenült a megcsonkított ország. A trianoni békéről mindezek alapján elmondható, hogy erőszakos diktátum volt, melyet egyoldalúan kényszerítettek Magyarországra, és amely végül megtagadta mindazon elveket, melyek nevében megszületett.



Annak ellenére, hogy a területüket gyarapító országok célja hivatalosan az önálló nemzetállamok létrehozása volt, a békekonferencián valójában az a cél vezérelte őket, hogy Magyarország területéből minél nagyobb részt szerezhessenek meg. Nemzetállamok helyett soknemzetiségű országok jöttek létre, a kisebbségbe szorult magyarság pedig az anyaországon kívül rekedt. Június 4-én soha el nem múló fájdalom ült a magyarság szívére, amely száz év eltelte után is az egyik legnagyobb hazánkat ért tragédia.

Az I. világháborút lezáró igazságtalan békediktátum súlyos következményekkel járt: következményei életreszóló, feldolgozhatatlan traumát jelentettek az országnak gazdasági, szellemi, kulturális értelemben egyaránt. A magyar történelem meghatározó helyszínei kerültek az ország határain kívülre.

Lélektanilag a legfájdalmasabb a személyes, a családi szinten megélt veszteség. Településeket vágtak ketté, családok tagjai szakadtak el egymástól. Sokak osztályrésze lett a menekülés, közel félmillió ember menekülése és Magyarországra települése kezdődött meg. Másodrendű állampolgárokká váltak, addigi életük biztonsága egyik napról a másikra megszűnt. Budapesten sokan a vasúti pályaudvarokon felállított kocsikban kerültek elhelyezésre, mert a trianoni Magyarország nem volt felkészülve a menekült magyarok áradatára. A diaszpórában élő magyarok közül sokan érintettek: felmenőik közül sokan közvetlenül vagy közvetve, de Trianon miatt voltak kénytelenek elhagyni szülőföldjüket. Megemlékezésünkben tisztelettel adóztunk azoknak, akiket magyarságuk miatt bármilyen módon hátrányos megkülönböztetés ért és ér sajnos sokszor a mai napig is.

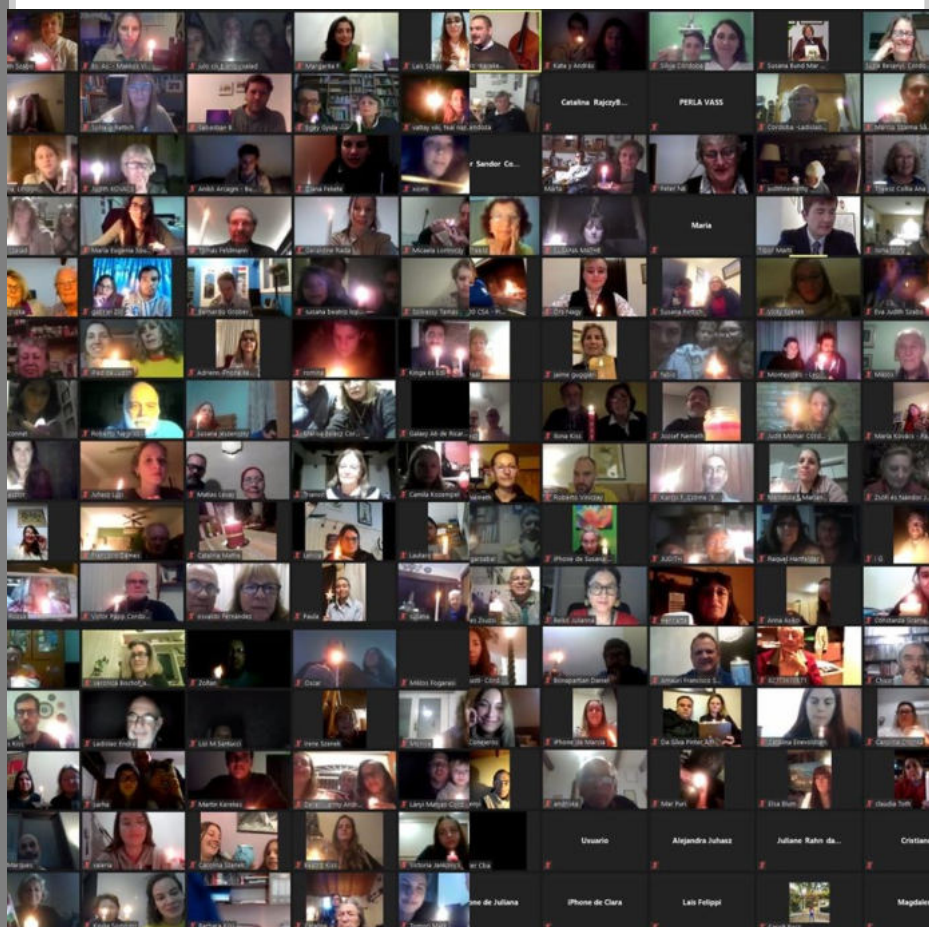
A természeti kincsek és erőforrások elvesztése mellett a legsúlyosabb csapást a lakosságvesztés jelentette. A határon kívül rekedt magyarok jogfosztása, sok esetben nemzetiségi alapon történő kollektív meghurcolása, megalázása fájdalmas, kitörölhetetlen emlék. Másodrendű állampolgárokká váltak. Tisztelettel adózunk azoknak, akik megőrizték magyarságukat, azokban az időkben, amikor ezért számkivetés és keserű sors jutott osztályrészül. Köszönjük azoknak, akik rendületlenül hittek és hisznek a magyar jövőben és továbbadják a magyar tudatot a következő generációnak.

Megemlékezésünk célja, hogy elődeink helytállását megismerve, a jövő építéséhez erőt merítsünk, és a nemzeti összetartozást a jelenben és a jövőnek tovább erősítse.

Valljuk, hogy a 100. évforduló alkalmával jogosan érzünk fájdalmat is, de el kell szánni magunkat arra és arra ad ez most nekünk lehetőséget, hogy folytassuk azt, amit elődeink megőriztek és ránk hagytak. Büszkeség kell, hogy eltöltsön minket, hiszen ükszüleink, dédszüleink a sír széléről mentették meg a hazát: 1919 őszén ugyanis sajnos volt reális esélye, hogy a magyar állam nem éli túl a merényletet, amit elkövettek ellene. A gazdasági összeomlás által sújtott ország kétharmada idegen megszállás alatt állt és fennállt a lehetősége, hogy felosztják az utódállamok. Magyarország talpra állt, nagy küzdelem árán magához tért: felmenőink hittek a magyar jövőben, határon innen és túl. A Szent István által megteremtett keresztény magyar államot, ahogy egykor első szent királyunk, mi is Magyarok Nagyasszonya (Patrona Hungariae) oltalmába ajánljuk. Itt voltunk, itt vagyunk és itt leszünk!

A megemlékezést közös gyertyagyújtás követte.

[A megemlékezés pillanatait itt újra átélhetik.](#)



Közös gyertyagyújtás zárta a nemzeti összetartozás napi megemlékezést



ZÓLYOMI KATI

A HUNGÁRIA EGYESÜLET TRIANON 100. TISZTELETADÁSA

Kedves Magyarok!

Fogadjátok szeretettel a buenos aires-i HUNGÁRIA
EGYESÜLET Trianon 100. "FARAGÓGÉP"
tiszteletadásunk [videóváltozatát](#).

A Kárpát-medence és a diaszpóra magyarjairól szóló
szerény 40 perces dokumentumot, mely egyúttal nem
más mint a járványelkülönítés miatt elmaradt,
színpadra elképzelt s előkészített bemutató tartalma.

A műsorban élő előadásban és vetített összeállításban
ezt osztottuk volna meg. Remélem olyan magyar
érzéssel láttok neki e film megnézéséhez, mint
amilyennel mi készítettük.

A videóban szereplő képek, filmrészletek és
vallomások a diktátum óta kialakuló életünk
valamennyi mozzanatát sugározzák. A tiszteletadás 3
jelenetre épült, s neveik egymás után téve
szívből fakadó mondatocskát vetnek be:

“Miért mégis faragunk?”

Azért, mert magyarnak szánt a sorsunk. Hála a Jóságos
Istennek, hogy megérdemeltük! Hiszen sokunknak
a magyarságunk az életünk! Trianon
irányváltoztató következményei előtt tisztelgünk,
mindhalálíg. Megmaradásunk világszerte ezt
bizonyítja!

Mi az idén, majdnem két és fél hónap összejátszás
munkája után így fejezzük ki együttérzésünket a
szétszórtságunk valóságával és az összetartozásunkkal
szemben.

A közreműködő és nagyon szeretett művészcsapat és
résztvevő barátaink nevében köszönöm kedves
figyelmeteket.

Zoka (Zólyomi Kati)



HONFINÉ RAJCZY KATALIN
TRIANON EMLÉKE ELŐTT
TISZTELGETT A KRISZTUS
KERESZTJE MAGYAR
EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZET

Június 4-én, társadalmi kezdeményezésre, a magyarországi történelmi egyházak támogatásával, Magyarország-szerte megszólaltak a harangok a trianoni békediktátumra emlékezve.

A Keresztény Értelmiségiek Szövetségének országos elnöksége felekezettől függetlenül arra kért minden Kárpát-medencei egyházközséget és gyülekezetet, hogy az évforduló napján, magyar idő szerint délután fél öt órakor száz másodpercig szólaltassa meg temploma, imaháza harangját, Trianon százéves évfordulójára emlékezve.

A Magyar Püspöki Konferencia május 21-én kiadott közleményében az alábbiakra kért: „Aki a harangszót hallja vagy megszólaltatja harangjait, tegye ezt az imádság lelkületével, könyörögjön hazánkért, népünkért határainkon innen és túl, és Közép-Európa összes népeiért, hogy békében, szeretetben és alkotó együttműködésben építhessük közös jövőnket.”

A nemzeti összetartozás napján, a trianoni békediktátum 100. évfordulójára emlékezve, közösséget vállalva a Kárpát-medence gyülekezeteivel, a Krisztus Keresztje Magyar Evangélikus Gyülekezet, Buenos Airesben, megszólaltatta templomja harangját.



GYÁSZJELENTÉS

Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy

DEMES ANDRÁS

evangélikus lelkész

életének 78. évében hazatért Teremtőjéhez.



Demes András Budapesten született 1942. április 29-én. A II. világháború után családja elhagyta az országot, és menekültként, több év után, 1947-ben érkeztek meg Argentínába. Édesapja református építésmérnök volt. Apai ágon ősei mind vagy lelkészek vagy tanárok voltak. 1948-ban a nagypja, Demes Péter református lelkész is megérkezett Argentínába, aki 70 évesen fáradhatatlanul látogatta a protestáns családokat, hogy Bibliaórát adjon a gyerekeknek. Miután Péter bácsi közösségbe foglalta a frissen jött emigráns protestánsokat, egy kölcsönkapott Anglikán templomban folytak a magyar nyelvű Istentiszteletek.

A kezdet nagyon nehéz volt. Demes András édesapja korán meghalt. Édesanyja, aki luteránus volt, bekapcsolódott a Krisztus Keresztje Evangélikus Gyülekezetbe.

A gyülekezetet Nt. Leskó Béla, a Luteránus Világszövetség küldöttje alapította 1952-ben. Emellett gondja volt az argentínai magyar fiúcserkészeti megalapítására, melyben András, és öccse, Ferenc aktívan részt vettek.

Elemi iskoláit a katolikus La Salle papi iskolában végezte, majd az állami kollégiumba járt középiskolába. Ezután jelentkezett a Luteránus Teológia Szakra. 1969. november 1-jén szentelték pappá. Első szolgálata La Faldába, Cordoba tartományba vezetett, ahol 1969-től 1971-ig lelkészkedett. Ez idő alatt megnősült, majd megszületett első gyermeke; fia, Pablo Andres. Második szolgálati helye Posadas volt, Misiones tartományban, 1971-től 1978-ig. Itt született lánya, Sara Beatriz, 1974-ben.

A szolgálat leteltével Buenos Airesbe jött; a Dan Gyülekezet és a San Nicolas lelkipásztora, valamint a Krisztus Keresztje Gyülekezet segédlelkésze lett, ahol Hefty Lászlót segítette munkájában. Abban az időben a gyülekezet 200 tagot számlált, és már spanyolul is folyt a munka. Ezután az IELU zsinat gondozója, és emellett számtalan lutheránus ifjúsági nyári tábor vezetője volt. 1980-ban Amerikába utazott egy fiatal lelkészeknek szóló program keretében. Egy nagyon szomorú időszak után 1985-ben Olavarriába költözött, ahol az Olavarria, Azul, Mar del Plata, stb. gyülekezetekért felelt.

Áldozatos, alázatos szolgálatát hűen példázza, hogy 2001 óta havonta egyszer, szombatonként éjjel Buenos Airesbe utazott, közel 400 kilométert megtéve, azért, hogy vasárnap reggel megtarthassa a magyar istentiszteletet. Ez követően, délután a magyar idősek otthonában meglátogatta a magyar testvéreket, és áhítatot tartott a lakóknak. Onnan még vasárnap este visszautazott Olavarriába. Ezt a szolgálatot 2001 óta idén márciusig töretlenül teljesítette; egy alkalmat sem hagyott ki. Ez év decemberében, a karácsonyi istentisztelet keretében megünnepeltük lelkésszé szentelésének 50. évfordulóját.

Váratlanul, 2020. május 17-én magához hívta az Úr. Gyászolják: fia, Pablo, lánya, Sari, unokái, testvére, Demes Ferenc, és családja, valamint a Krisztus Keresztje Evangélikus Gyülekezet. Isten nyugosztalja.



DEMES ANDRÁS
EVANGÉLIKUS
LELKÉSZRE
EMLÉKEZVE



MARTÍ TIBOR
AZ ARGENTÍNÁBAN ÉLŐ MAGYARSÁG
KAPCSOLÓDÁSA A BUDAPESTI
EUCCHARISZTIKUS KONGRESSZUSOKHOZ
– EGYKOR ÉS MOST

A Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasaként 2020. márciustól Argentínában, a Chaco tartományban található Villa Ángela településen és környékén diaszpórában élő magyar leszármazottak közösségét segítem munkámmal. Tevékenységem egyik fókuszpontja a helyi közösségek hitéletébe való bekapcsolódás, ennek kapcsán jelen írásban az argentin-magyar kapcsolatok néhány történelmi, illetve aktuális vonatkozását szeretném bemutatni.

1938. április 26-án Buenos Aires kikötőjéből több száz fős zarándokcsoport indult útnak Európa felé: a távoli Argentína több egyházmegyéből régóta készültek a hosszú útra, amelynek célja a fővárosunkban, Budapesten rendezett 34. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson való részvétel volt.

A buenos aires-i érsekség közlönyében már hónapokkal korábban publikáltak információkat az előkészületekről: a felhívások kiemelték, hogy a világ katolikusai számára önmagában is felemelő ünnep Magyarországon a Szent István emlékévvvel, államalapító uralkodónk halálának 900. évfordulójával fog egybeesni. A magyar főváros különleges földrajzi fekvése, szépsége méltó helyszínéül fog szolgálni az Eucharisztia, azaz az Oltáriszentségben jelen lévő Krisztus világraszóló ünneplésének, aminek az is különleges jelentőséget kölcsönzött, hogy több év után ismét Európában került megrendezésre. A részvételre való buzdítás a kongresszus jelmondatát is ismertette.



A Lánchíd díszkivilágítása 1938-ban — Fortepan - Major György

Az úttal kapcsolatos további információkért az érdeklődők Buenos Airesben az Alsina és a Defensa utcák kereszteződésénél található ferences templom és rendházban működő Magyar Misszióhoz fordulhattak. Itt éltek és működtek Virág Venánc OFM (1890–1970) és Szathmáry Imre Román OFM (1889–1966) ferences atyák, akik 1934-ben érkeztek Argentínába és évtizedeken keresztül fontos szerepet játszottak az argentin magyar emigráció lelki gondozásában. Az Eucharisztikus Kongresszusra zárandokcsoportot szerveztek, P. Virág mintegy 220 főt kísért el Budapestre: az emigrációból a kongresszusra hazatérő magyarok mellett Uruguayból és Bolíviából is érkeztek zárandokok.

A korabeli visszaemlékezések és beszámolók szerint a kongresszus a résztvevők közül sokak számára jelentett meghatározó, felejthetetlen lelki élményt. A világon szétszóródva élő magyarság számára is fontos üzenetet hordoz(ott) az esemény, sokan zárandokként érkeztek Budapestre.



A buenosairesi „Délamerikai Magyarság” minden vasárnap magyar rádió-órát tart az argentinai fővárosban. Október 7-én az aradi vértanúk emlékének szentelték a magyar rádió-órát. A nap jelentőségét Farago Rezső szerkesztő méltatta. Péter Virág magyar ferencesbarát az eucharisztikus kongresszus alkalmából rádió-prédikációt tartott, Lindenwald Nórika a budapesti Vere Pálné-utcai leánygimnázium nemrégén kivándorolt volt növendéke hazafias verset szavalt, Szöllőssy Gyulán

Virág Venánc — Magyar Ferences Könyvtár és Levéltár, Budapest

A dél-amerikai országból érkezőket Mons. dr. Juan Pascual Chimento, az argentin Mercedes egyházmegye püspöke vezette, szívhez szóló üzenete az 1938-as Eucharisztikus Kongresszus Emlékkönyvében olvasható:

*Krisztus ma, Krisztus tegnap, Krisztus mindörökké
Messze földről jöttünk, tízezer kilométeres útnak
vagyunk a zarándokai, hogy megpillantsuk ezt a várost,
amelyet megszentel az Eucharisztia napja és eláraszt
hitünk áhítata, s megbámuljuk, hogy mennyire tisztelik
ezen a földön Jézus Krisztust!*

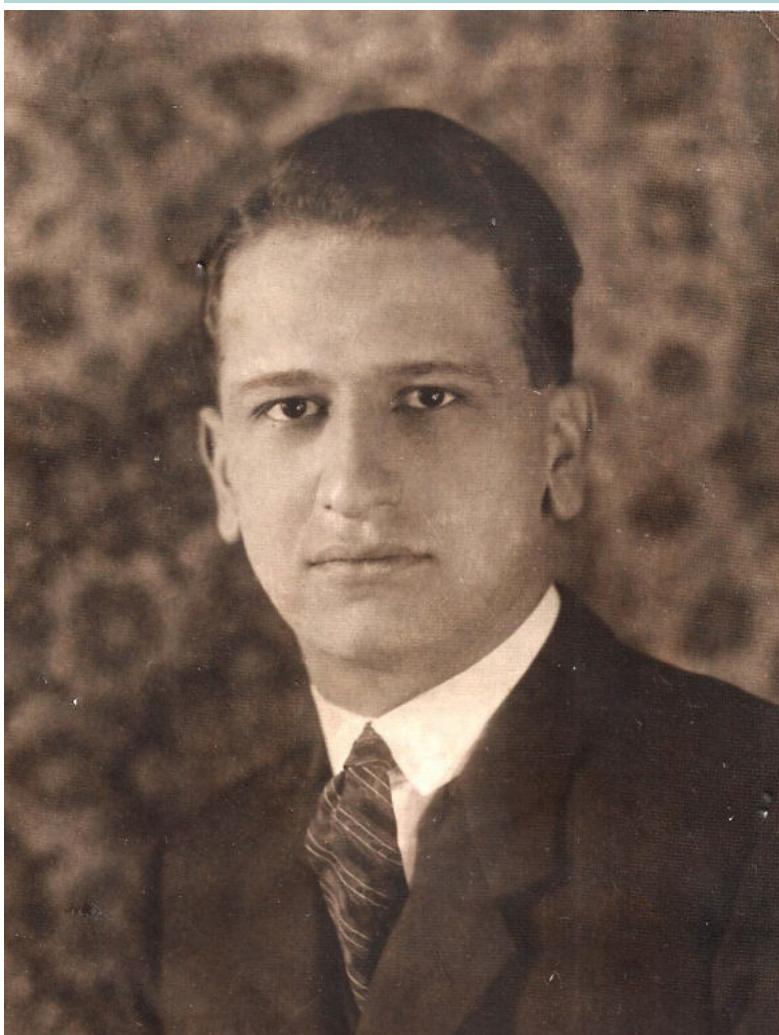
*Mindenekelőtt Ő Szentségének, XI. Pius pápának
helyettesét és bíboros-legátusát köszöntjük, - fogadja a
Szentséges Atya az ő követén keresztül a mi
tiszteletünket, szeretetünket, az édességes Jézus iránt
való engedelmességünket, amellyel fiai és társai vagyunk
minden viharon keresztül is az Anyaszentegyház
hajójával. Krisztus misztikus testében egyesítve veletek:
köszöntünk Benneteket, Magyarország katolikusai,
tisztelettel szemléljük a ti keresztény hagyományaitokat,
amelyeket az a Szent királyotok hagyott rátok, akinek
dicsőségét most hozzáolvaszthatjuk az Oltáriszentség
dicsőségéhez, és köszöntünk benneteket, egész föld
katolikusai. Ó, legméltóságosabb Oltáriszentség! Mi négy
évvel ezelőtt köszönthettünk Téged a buenosaires-i
kongresszuson, s a Veled való kapcsolat által
újjászületett bennünk a hit tüze, a remény tápláléka és a
szeretet áradata, - ó, legméltóságosabb Oltáriszentség:
íme, most megújítjuk előtted hazánk felajánlását
legszentebb szolgálatodra. Mikor aposztázia, elpártolás
és üldözés bántanak Téged szerte a világ, íme
megvalljuk, hogy hiszünk abban, hogy a Legszen-
tebb Eucharishtiában jelen vagy! Ó, legméltóságosabb
Oltáriszentség, éppen ma azt kiáltjuk Neked, amit Szent
Pál apostol: Krisztus ma, Krisztus tegnap, Krisztus
mindörökké.*

Nem volt véletlen az argentinok érdeklődése: négy évvel korábban, a 32. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust Buenos Airesben rendezték. XI. Piusz pápa (1922–1939) követe az argentin fővárosban ugyanaz az Eugenio Pacelli bíboros államtitkár volt, aki a szentatya legátusaként ugyancsak részt vett a Budapesten, négy évvel később rendezett kongresszuson.

A később XII. Piusz néven pápává választott főpap-diplomatára mély benyomást tett a budapesti rendezvény, ami világosan kitűnik az 1956 októberében, a magyar forradalom napjaiban tett nyilatkozataiból is. A dél-amerikai és a magyar nyelvű sajtó egyaránt hírt adott a magyar főváros különleges eseményéről. Érdekesség, hogy a kongresszus idejére a Lánchíd díszkivilágítását tervező Fóthy Gyula (1901–1973) leszármazottai ma Argentínában élnek és a családi emlékezetben méltán tartják számon büszkeséggel Argentínába települt felmenőjük alkotását, amelynek fotója annak idején bejárta a világsajtót.



Fóthy Gyula és családja, Buenos Aires, 1949.



Fóthy Gyula — képek a Fóthy család fotóalbumából

Napjainkban, az Argentínában diaszpórában élő magyar közösségek körében örömdetes érdeklődés mutatkozik a világjárvány miatt végül 2021 szeptemberére halasztott [NEK](#) iránt. A budapesti kongresszuson való részvétel céljával zarándokcsoport szerveződik, remélhetőleg sokak álma teljesül és el fognak jutni jövőre Budapestre. Hogy mit is jelentene ez nekik? Tanúskodjék erről egyikük, a 24 éves, Misiones tartomány egy kis településén élő Noelia vallomása:

„Magyar bevándorlók dédunokájaként tudatában vagyok, hogy származásom és felmenőim hazájának megismerése saját magam jobb megértéséhez vezet. Magyarországra azért szeretnék elmenni, mert az út erősítené az érzelmi kötődést gyökereinkhez. Az őseim hazájába való ellátogatás lehetősége azt jelentené, hogy **valósággá válna az ő beteljesületlen vágyuk, hogy visszatérhessenek szeretett földjükre.** Ezen kívül, a kultúra iránti kíváncsiságom bizonyossá tesz afelől, hogy sok a közös a Magyarországon élőkkel. Másik szempontból, mint hívő katolikus számára, **az út lehetőséget adna az Eucharisztia értékének és jelentésének tudatosítására: a találkozásra Jézussal, Vele, aki életem meghatározó része.** Mindent az Ő kezébe helyezve, az út azzal az élménnyel ajándékozna meg, hogy szeretett gyermekének érzem magam.”

Április 23-án, csütörtökön délben jelent meg a Szentszéki Sajtóiroda közlönyében...

Matteo Bruni szentszéki szóvivő a következő bejelentést tette: „A jelenlegi egészségügyi helyzet, a hívek és zarándokok nagyszámú összejövetele miatt **Ferenc pápa** – együtt a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok Pápai Bizottságával és a magyar püspökséggel – **úgy döntött, hogy az idén Budapesten szeptemberre tervezett 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust elhalassza 2021 szeptemberére**”
[/www.vaticannews.va/](http://www.vaticannews.va/)

GONDOLATOK A MAGYAR NYELVRŐL

BENEDEK ZSUZI

KOROMFEKETÉTŐL HÓFEHÉRIG

Nem győzőm magyarázni, hogy magyar nyelvünk milyen csodálatos, milyen gazdag, felépítése mennyire átgondolt, logikus, szókincse mennyire bő. De nem a szóbősége megdöbbentő, nem a mennyiség hívja fel a figyelmet, hanem a minőség, az a tény, hogy hogyan játszik a szavakkal, hogyan teszi össze, hogyan keletkeznek újabb kifejezések. Ha tudom mit jelent az, hogy **út**, meg az, hogy **levél**, akkor következtetni lehet, hogy mit jelent az, hogy **útlevél**. Mintha az új szó egy képet adna a helyzetről: az úton mehetek ha nálam van ez a levél, ami az **útlevél**. Az új szó leírja a körülményt. Ez szerintem elbűvölő.

De ma nem a főnevek világával fogok foglalkozni, hanem a melléknemekkel. A főnevekhez tartoznak az élőlények és az élettelen tárgyak, tehát mindaz ami környezetünkben létezik, létezett, vagy fog létezni. Egy melléknév megmondja, hogy az a főnév milyen. Innen ered a neve: melléknév, melléklet egy főnévhez. Egy főnévre utal, hozzátartozik.

A magyar szókincsben olyan melléknemeket találunk, amelyek színesen mondják el, hogy milyen az a valami, szinte mintha egy képet látnánk magunk előtt.

Ha azt akarom kifejezni, hogy nagyon de nagyon fehér, akkor azt mondom hófehér. Milyen hatékonyan fejezi ki a magyar! Elképzelem a hópelyheket és látom, tiszta **hófehér**.

Menjünk tovább....

Hogy hívják a lábbeli fényesítésére való fekete kenőcsöt?? Subick. Hát akkor ha valami nagyon fekete, az egyértelműen **koromfekete**.

Amikor valami nagyon gyors, arra azt mondjuk **villámgyors**. Ezt a németek is mondják. De, hogyan mondjuk magyarul ha valami nagyon komplikált, fölöslegesen bonyolult, erőltetett? Próbáld meg a nyakadat tekerni. Ugye nem megy? Hát akkor úgy mondjuk, hogy **nyakatekert**.

Milyen más szóval tudjuk kifejezni azt, hogy ravasz, furfangos? Például furfangos ötlet. Ez olyan ötlet, amelyik nem jut eszébe bárkinek, amelyik nincs az agy felszínén, fúrni kell ahhoz, hogy létrejöjjön. Hát akkor ez egy **agyafúrt** ötlet. Nem hihetetlen? Az ember elképzei ahogyan a fúrógép ügkődik az agyban. De az agyafúrtnak van egy rokonértelmű szava, az is remek: **körmönfont**. Valamikor olyan ostorszíjra mondták, amelyet igen szorosra fontak. Ez a fonás nehéz és bonyolult művelet volt: fonás közben a szíj szálait a bal hüvelykujj körméhez szorították. A kifejezések a tapasztalatokat fejezik ki.

Menjünk tovább:

Hogyan mondanád azt, ha valami túlzó rémületet okoz, iszonyatot kelt? Nem érzed olyankor azt, hogy valami hideg fut át a hátadon, nem érzel egy belső remegést, reszketést? Akkor az **hátborzongató**. Ha ezt a szót hallod, olvasod, érzed, hogy borzong a hátad és tudod, hogy ez csakis valami rémületes dolog lehet. Erre mondom azt, hogy a magyar szavak olyanok mint a festmények, érzéseket keltenek benned. **Hajmeresztő!** Minden egyes hajszála mereven áll. Tehát ami hátborzongató az hajmeresztő is egyúttal!

Valami ami nagyon idegesítő, az **idegőrlő, idegtépő**. Nem csupán idegesít, hanem szétörli az idegeimet, darabokra tépi. Mennyivel keményebb! Még az órlógép zaját is hallja az ember!

Amikor valaki nagyon szép, azt hogyan mondanád? Hol szokta az ember a legszebb dolgokat látni? Álmában. Hát akkor **álomszép**.

És ha azt mondom, hogy **alvajáró**? Ugye rögtön tudod mit jelent? Nem kell szótár. Aki alvás közben jár, az alvajáró. A szó maga a magyarázat.

Rettenetesen élvezem a magyar nyelvet. És nagyon örülök, hogy szüleim ezt megtanították!

Ha valami nagyon kemény? Csakis **kőkemény**. Ha valami nagyon piros? **Vérvörös**. Ha valaki nagyon sápadt? **Holtsápadt, halálsápadt**.

Ha valami nagyon hideg? **Jéghideg.** Mennyivel észleltetőbb azt mondani, hogy jéghideg, mint azt, hogy nagyon hideg! Mert a jég szó már hatással van az emberre, mielőtt kiejteném azt a szót, hogy hideg, már tudom, hogy arról van szó. A jég felébreszti bennem a fázás, az alacsony hőmérséklet érzését. Pszichológiailag sokkal erősebben hat rám. Bámulatos!

Hogy mondanád azt, ha valami elhasznált, kopott, rozszant? Nem jut eszedbe semmi? Egy nagy jégvihar után, hogy néznek ki a háztetők? Megverte őket a vihar. **Viharvert** tetők. És a háztulajdonosok? Azok is viharverten néznek ki. Milyen más nyelv fejezi ki ilyen világosan mondanivalóját?

Hogy hívod azt, aki nem áll ki az elvei mellett, aki érdekből pártállást változtat? Aki hol jobb oldali, hol baloldali, attól függően miből tud több hasznot húzni? Hol a jobboldalán viseli a köpenyét, hol a baloldalán. Kifordítja, befordítja a köpenyét: **köpenyeforgató.** Azt is mondhatom: **kétszínű.** Nem csodás az anyanyelvünk?

A pontossággal kapcsolatban. Ki a legpontosabb a világon? Ki az amikor üt az óra akkor biztos, hogy megjelenik? A halál. **Halálpontos.**

Egyetértesz velem, hogy a magyar nyelv egy művészi alkotás? Érdemes vele foglalkozni!

Sose feledd amit Kosztolányi Dezső mondott:

“Azt a nyelvet, amelyet
örökbe kaptunk, át kell
adnunk utódainknak. Nem
lehetünk hanyag
kényelemszeretők vagy
igénytelenek. Ránk
tekintenek, megmérnek
minket a későbbi századok”.

VALLOMÁSOK

MIT JELENT SZÁMOMRA A ZIK? GORONDINÉ MELEG JUDITOT KÉRDEZTÜK

Juditot megkértem, meséljen arról, mit jelent számára a Zrínyi Ifjúsági Kör.

A ZIK életem része gyerekkorom óta. Tíz éves voltam, amikor Máter Juhász Mária, a Kör alapítója, a Toldival elbűvölt: bevezetett a magyar irodalom kimeríthetetlen kincstárába.

Külföldön születtem, de hálás vagyok a szüleimnek, akik megtanítottak Argentínát, a befogadó országot tisztelni, de magyarnak neveltek, és a Körnek, aki magyarságomat a mai napig táplálja.

Mint diák, a Kör alkalmat adott arra, hogy a lelkes és elkötelezett magyarországi végzettségű tanároknak köszönhetően, párhuzamosan az argentín iskolával, a magyar nyelvben, történelemben, és irodalomban is elmélyedhessek.

Az 50-es, 60-as években még a magyar érettségi vizsgákhoz hasonlóan próbáltunk helyt állni. Amint 1972-ben teljesítettem az érettségi tantárgyait, tanítóként folytattam tevékenységemet a Körben. Ezt teszem azóta is. A tanítás csodálatos lehetőségnek bizonyul: szüntelenül képezni kell magam. Bármit olvasok, böngészek; az óráimra gondolok. Mindig figyelek arra, ami az előkészítésükre alkalmas lehet.

A családban gyermekeinkkel, unokáinkkal magyarul beszélünk, és erre törekszem a már harmad-, néha negyedgenerációs, többnyire vegyes családokból származó diákjaimmal is.

Célom ráébreszteni őket arra, hogy gyökereik nagyon gazdag kultúrával tápláltak, és megismerésük, elsajátításuk, minden erőfeszítést megérdemel, mert nagyon sok jót, szépet kaphatnak általa, ami egész életükre szól.

A tanítás állandóan megújuló kihívásokat is jelent. Helytállni nem egyszerű, de nem lehetetlen. A Kör lassan 70 éve képes a gyökeresen változó körülményekkel szembenézni. Gondolták volna az alapító tagok, hogy a magyar nyelvet mint “idegen nyelv” egyszer majd a “Zoom-on” fogjuk tanítani?

A ZIK-ben töltött diákéveimnek, úgymint a tanítás kapcsán a folyamatos önképzésnek köszönhetően sokszor az életben foglalkoztató kérdéseimhez is útmutatást találok.

Váratlanul jött, zűrés időket élünk. De micsoda vígasz Arany sorait olvasva tudni, hogy amikor “kívül leskelődik a sötét...” — a költő a kulcsot is átadja — “remélj, remélj egy jobb hazát, és benne az erény diadalát...”.

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

AZ ARGENTIN KODÁLY EGYESÜLET
KARANTÉN IDEJÉN IS VÁRJA
HALLGATÓIT

Bemutatkozik a tanári kar

A Kodály-módszerre méltán büszke Magyarország, és 2016 óta méltán értékelheti nagyra az egész világ, hiszen [a népzenei örökség Kodály koncepció szerinti megőrzése](#) hivatalosan is felkerült az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Jó Megőrzési Gyakorlatok Regiszterébe. Világszerte elismert, és gyakorolt zenepedagógiai módszer.

Az Argentin Kodály Egyesület küldetése, hogy a Kodály-módszeren keresztül elősegítse az emberek zenei, és integrált fejlődését, továbbá hírét vigye Kodály Zoltán filozófiai, és pedagógiai alapelveinek.

Nem kell elkeseredniük azoknak sem, akik a kurzust a karantén idején kívánják elkezdni, ugyanis a tanári gárda egy nagyszerű online programot kínál a módszer elsajátítására. **Carolina Wagner**, az Egyesület vezetője mutatja be a kurzust:

A világvárvány, és a társadalmi távolságtartás új kihívásai okozta nehézségek ellenére az a vágyunk, hogy továbbra is minőségi képzést nyújtsunk a csodálatos zenepedagógián keresztül.

A helyzet felmérésének és az egész tanári kar intenzív munkájának köszönhetően, [az Egyesület az éves Kodály Pedagógiai Képzését teljes egészében online kínálja, mind az 1. szintű mind a 2. szintű képzését.](#)

Az 1. szintű képzés mindazoknak a zenészeknek, kórusvezetőknek, zenetanároknak, diákoknak szól, akik meg kívánják ismerni ezt a módszert.

A 2. szintű képzés azoknak szól, akik már teljesítették az 1. szintet az Egyesületünkben, szemináriumainkon, vagy Dél-Amerika más részén...

A kurzust teljes egészében spanyol nyelven tartják oktatóink; [Guadalupe Cicardo, Sergio Bertagni, Jorge Fuentes, Mariana Pechuan és Carolina Wagner.](#)

Bemutatkoznak az Egyesület tanárai

*Elsőként **Carolina Wagnert** kérdeztem...*

Hogyan találkozott a Kodály-módszerrel?

Már édesanyám hasában. Ahogyan Kodály mondta. Gyermekkorom óta szoros kapcsolatban voltam ezzel a módszerrel. Magyar szülők gyermekeként, lévén édesanyám, Gabriela Ébersz de Wagner, egyike a Kodály-módszer terjesztőinek, édesapámmal, Ladislao Dómonkossal együtt, és a testvéremmel, Catalina Piroskával. Zenei nevelésemet magától értetődően e módszer szerint kaptam. A játékok és az énekek örömteli emlékei nyomot hagytak, ennek köszönhetően vált később a zene szakmai életem központi szereplőjévé.

Mi vonzotta a Kodály-módszerben?

Már a kezdetektől, amikor általános iskolákban, zenepedagógusként dolgoztam, a Kodály-módszer mindig jelen volt oktatási gyakorlatomban, hiszen gyermekkoromban én is így módon tanultam a zenei nyelv elemeit. Ez a tanítási módszer felkeltette diákjaimban a zenei fejlődés iránti érdeklődést, az együtt éneklés szándékát. Az a mély meggyőződése, miszerint minden gyermek potenciális zenész, és a zenei fejlődés pozitív hatással van a személyiség nem csupán zenei aspektusaira — mint az intelligencia fejlődésére —, vezetett oda, hogy elkezdjek azon gondolkodni, hogyan tudom a Kodály-módszert nagyobb léptékben is Argentínába hozni.

Miért találja fontosnak a módszer terjesztését, és a vele való munkát?

Ez volt a kutatómunkám kérdése. Több mint öt éven keresztül arra törekedtem, hogy megtaláljam a tananyagot és a didaktika-módszertant, amit gyakorlatba ültethetek. Ez az érdeklődésem lett 2006-ban díjazva, amikor kutatási ösztöndíjat kaptam a Magyar Tudományos Akadémia és az akkori Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával. A kérdésemre igenlő választ kaptam. Így történt, hogy 2012-ben, együtt a módszer néhány szerelmesével, megalapítottam az Argentin Kodály Egyesületet.

Amennyiben volt már lehetősége Magyarországra látogatni, mi volt a legjobb tapasztalása?

Több alkalommal voltam Magyarországon, őseim, szüleim, testvéreim földjén. Ott lenni olyan nekem, mintha otthon lennék. Felbecsülhetetlen értékkel bír mindaz, amit ott tanulok, valahányszor ott járok. Tanáraimmal mindig találkozom, akiket ma már a barátaimnak mondhatok.

Mit gondol a magyar zenéről?

A magyar zene az anyanyelvi zeném. Ezt akkor fedeztem fel, amikor a Kodály-módszert kutattam. Ez az a zene, amely legkorábbi emlékeimből visszhangzik. Talán, ha ez a lenyomat nem lett volna ilyen erős, nem az lennék, aki ma vagyok.

Az oktatókkal készített további interjút a hírlap következő számaiban olvashatják.



Kodály Szeminárium San Juan -ban, 2017. július 1.



Gyermekkórus találkozó, Mindszentynum Kulturális Központ, Buenos Aires, 2017.

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

A SZENT LÁSZLÓ ISKOLÁBAN MÁR HETEK ÓTA ZAJLIK A MAGYARTANULÁS

Elkezdénénk tanulni a Föld másik féltekén lévő távolni ország nyelvét, ha még az is bizonytalan lenne számunkra, hogy valaha eljutunk oda egyáltalán?

Ha senki de senki nem beszélne a családukban azt a nyelvet, a felmenőink nem onnan származnának, nem lennének onnan még csak távoli unokatestvéreink sem, és tegyük hozzá; ha ez lenne a világ egyik legnehezebb nyelve. Igaz, gondolataink legsokoldalúbb, legszínesebb kifejezését megengedő nyelve, de vajon elkezdénénk tanulni?

Mi motiválna benne? A hangzása? Az egzotikussága?

Nos, a Szent László Iskola növendékei közül 15 kisgyerek úgy döntött, hogy még többre vágyik, mint a tavaly tanultak, és folytatnák a magyartanulást, valamint további 16 kisgyerek szerette volna idén újonnan elkezdni a magyarórákat. Lelkes tanulói a magyar nyelvnek, több esetben a szüleikkel együtt; az online tanulás lehetővé teszi, hogy egyszerre vegyenek részt az órán kicsik és nagyok.

A Szent László Iskola különlegessége, hogy noha nevében magyar iskola, magyar gyökerekkel, a diákjai argentin származásúak.



Ivan Cammisa 3/B

Megkértem a gyerekeket, hogy mutassák meg nekem rajzban, hogy hogyan képzelik el Magyarországot. Változatos elképzelések születtek. Volt aki, mint **Ivan Cammisa**, valóságű képet szeretett volna rajzolni. Megkérte az anyukáját, hogy mutasson neki képeket Magyarországról; nagyon megtetszett neki a Budai Vár, a Parlament, amit meg is örökölt. Az ötödik osztályos **Iñaki Allidiere**, a harmadik osztályos **Thomas Gómez Ibarra** és az első osztályos **Irina Sanchez** is így vélekedett. Irina kora ellenére komoly témát választott; a Cipők a Duna-parton emlékművet, valamint a Parlamentet örököltte meg a magyar zászló mellett.



Irina Sanchez 1/A



Iñaki Allidiere 5/A

Julieta Dib Alvarez és a **Perelman** testvérek, **Victoria** és **Matías** a magyarországi hétköznapiakon gondolkodtak. Victoria azt mondja, hogy hiába van Magyarország olyan messze, mind ugyanolyan emberek vagyunk, így a magyarok az argentinokhoz hasonlóan a téren ugyanúgy szeretnek zenét hallgatni, kutyát sétáltatni, játszani...



Victoria Perelman 6/B

Matías mamája elárulta, hogy lelkesítette első osztályos kisfiát a feladat, a Magyarországról való gondolkodás, és nagyon reméli, hogy egy napon majd ellátogathat oda.



Matías Perelman 1/B

Az első osztályos **Martín Lorenzo**-tól, a harmadikos **Jazmín Corzo**-tól, a negyedikes **Lara Torres**-tól és az ötödikes **Pilar Lipp**-től kaptam a legszínesebb rajzokat. Szívet melengető, hogy ilyen szeretettel gondolnak Magyarországra, amit a rajzon fantáziadúsan megörökítettek.



Martín Lorenzo 1/B



Pilar Lipp 5/B



Thomas Gómez Ibarra 3/A



Jazmín Corzo 3/A

A Kőrösi Csoma Sándor Programnak hála “házhoz jött” a Szent László Iskola növendékeihez a magyar nyelv, így tovább álmodozhatnak arról, hogy egyszer majd személyesen is megcsodálhatják a Parlamentet, sétálhatnak Budapest terein, a Duna-parton... Azon dolgozunk, hogy akkor már a sarki pékségben “Jó reggelt”-tel köszönjenek, és magyarul kérjék a friss, ropogós kakaós csigát.



Julieta Dib Alvarez 1/A

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

MIÉRT ÉPPEN MAGYARUL?

Szabadidőben magyar nyelvtanulás

Miért szánja valaki a szabadidejét a magyar nyelv tanulására, nyelvtudása tökéletesítésére?

A hírlap minden számában egy-egy tanítványomat kérdezem...

Raffaella Pierotti tanítványommal március végén kezdtük a magyarórákat online. Nagyon tehetséges, szorgalmas lány. Heti kétszer találkozunk; 1-1,5 órában gyakoroljuk a magyart. A Diaszpóra Táborban szerzett értékes szókinccsel érkezett az órámra, és ma már egész mondatokban beszél magyarul.

Mi motiválja Raffaellát a magyartanulásban?

“Kicsi korom óta sok embertől hallottam magyar szót a környezetemben. A születésnapokon, az összejöveteleken, de legfőképpen akkor, amikor a nagymamám látogatott meg. Emlékszem, hogy amikor kisebb voltam, és nála töltöttem egy-két hetet tündérmeséket fordított le nekem. Élvezetes volt, hogy nem csupán felolvasta a meséket, hanem érzelmesen, a hangjával játszva beszéltette a szereplőket - kalandként éltem meg, amikor mesélt. Emlékszem, hogy a kedvencem a “A legkisebb királylány és a só” meséje volt. Mindig meg akart tanítani magyarul, de a távolság miatt erre nem volt lehetőség. Szavakat tanultam tőle, mint nagymama, köszönöm és szeretlek. Nagyon megható volt látni az arcán az örömet, amikor elkezdtem használni ezeket a szavakat. **Azt hiszem, a magyar nyelvet a vele töltött pillanatokkal társítom, és ez nagyon boldoggá tesz.**”



AZ ELMÚLT HÓNAP ESEMÉNYEI

KNAPECZ KATA ÉS TÓTH ANDRÁS

38-an egy szobában? Ráadásul úgy, hogy
mindenki táncol?

Május 7-én, bizony, éppen ez történt.

Közel 40 ember csatlakozott az első **online táncház**hoz, ahol **moldvai táncokkal** ismerkedhettek meg a résztvevők. A nyílt táncoktatáson a kezdők és a gyakorlott táncosok is tanulhattak újdonságokat, képességeiknek megfelelő táncmotívumokat. Ki-ki otthonában szorított egy kis helyet, az asztalokat, székeket kicsit félretolva, ahol egyedül vagy családosan gyakorolhatták a képernyőn keresztül látottakat.

A szóbeli magyarázatok kétnyelven hangoztak el, hogy szélesebb körben bevonhassuk az érdeklődőket. Köszönet érte mentorunknak, Kerekes Miklósnak! A táncok közötti szünetekben, kis pihenés közben **csujogatásokat**, **táncszókat** is tanultunk, amik szorosan hozzákapszolódnak a jókedvű táncmulatságok hangulatához. Egy hosszabb szünetet is beiktattunk az online táncház közepe felé, amit arra használtunk fel, hogy egy **prezentációban** röviden bemutassuk a moldvai csángók történelmi szerepét, szót ejtettünk táncaik eredetéről, valamint annak fontosságáról, hogy elszigetelt helyzetük okán a magyar kultúrát, nyelvet és néphagyományt egyedülállóan régies és archaikus formában őrizték meg mind a mai napig. Sok más mellett, ezért is hálával és nagyrabecsüléssel gondolhatunk rájuk. **Viseletüket** képekben is bemutathattuk azoknak, aki figyelemmel kísérték a kis összefoglalónkat. Ezután újra a táncé volt a főszerep, a táncház végére pedig **játékos, ritmikus mozgásformákat** tartogattunk.

Nagyon örültünk a sok résztvevőnek, és annak, hogy sokféle közösségből érkeztek az emberek. Voltak cserkészek, táncosok, tanárok, családok Argentínából és Uruguayból is. Minden korosztály képviseltette magát.

Különleges, elsőre szokatlan élmény volt ennyi figyelő szempárral külön-külön, de mégis együtt lenni. Örömmel tapasztaltuk, hogy a táncház közben nagyon közvetlen, kedves hangulat alakult ki, számunkra is jól estek a köszönő szavak és az érdeklődő tekintetek, de legfőképp az aktív részvétel. Jó volt látni, ahogy a táncház végén, miután megköszöntük, hogy ennyien megtiszteltek minket figyelmükkel, az elköszönés után is még jó negyedórán át tartott a konferenciahívás, a személyes beszélgetések és üdvözlések miatt, hiszen ez kiváló alkalom volt arra, hogy távoli barátok láthatták és hallhatták egymást. Láthatóan mindannyian nagyon vágyunk már a személyes találkozásokra.

Az érdeklődésre való tekintettel a **táncházat kéthetente szervezzük meg**, a második alkalomra május 21-én került sor, ahol már Brazíliából és Chiléből is jelentkeztek be magyarok. Ezen az alkalmon **ismételtünk és új táncokat is tanultunk**, a hosszabb szünet alatti előadás témája pedig a **moldvai hangszerek** és a **tánczene** volt. Egy váratlan felajánlásnak köszönhetően mentorhelyettesünk, **Edi Bonapartian jóvoltából élőzenei bemutató** is tarkította az előadásunkat, aki a moldvai csángók jellegzetes fafúvós hangszerén, a tilinkón, majd az ötlyukú kavalon és a hatlyukú furulyán is játszott nekünk.

Június 18-án 20:00 órakor ismét találkozunk!



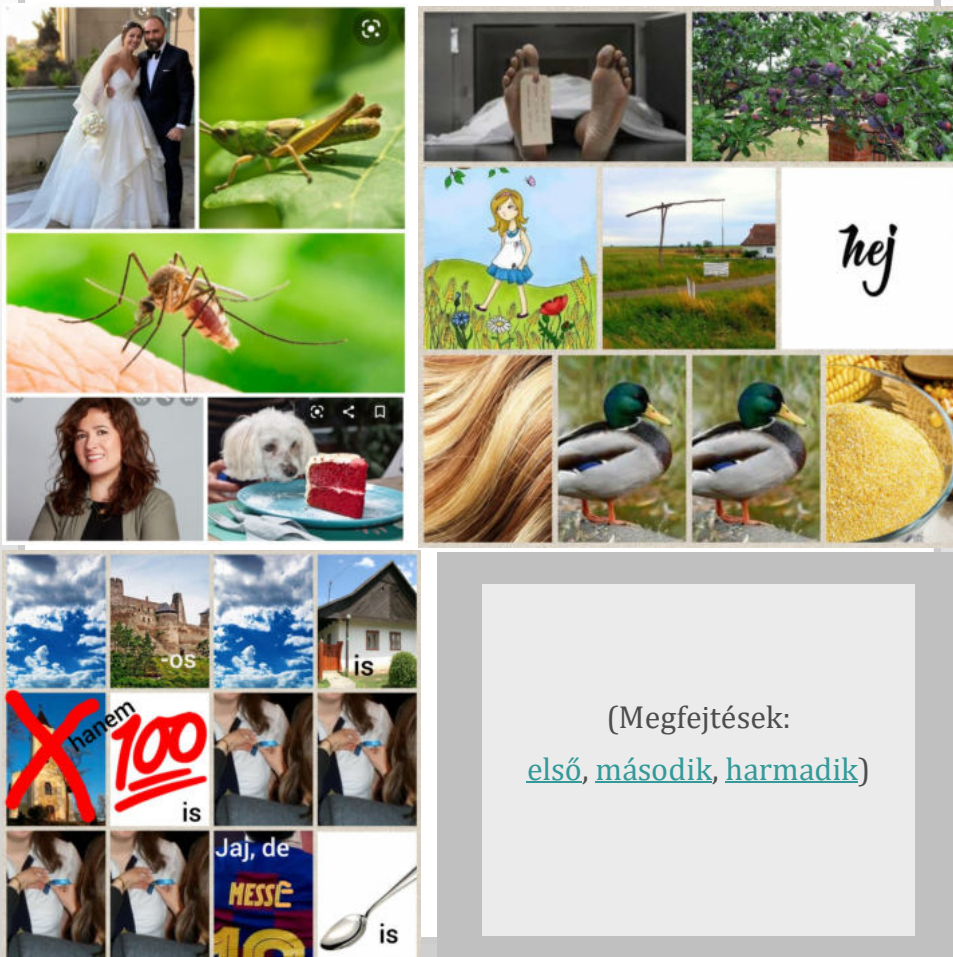
AZ ELMŰLT HÓNAP ESEMÉNYEI

KNAPECZ KATA ÉS TÓTH ANDRÁS

Népdalok rejtelsei – rejtvények népdalai

A karantén miatt továbbra is **online tartjuk a néptáncórákat, próbákat és táncos eseményeket.** Május 9. óta a legkisebbekkel, a **Tilinkókkal is elkezdődött a munka,** amire heti rendszerességgel készülünk, és igyekszünk minél játékosabb, kreatívabb feladatokat adni a gyerekeknek. A tánc mellett népdalokat is tanulunk, melyek szövegei sokszor egészen új szavak, kifejezések tanulását teszik lehetővé, ami a magyar szókincs bővülést is elősegíti. A dalok szövegei olykor más értelemmel is telítődnek, ezeket együtt szoktuk megfejteni, megbeszélni, akár egy rejtvényt. Ennek a fordítottja, amikor egy képsorozat rejt egy népdalt. Nemcsak a gyerekek, hanem a felnőttek is előszeretettel keresik meg a képek között megbújó népdalokat, amiket aztán közösen énekelünk el. Az igazán lelkesek pedig saját képrejtvényeket készítenek társaiknak, melyeket élvezettel fejtünk meg mi is.

Íme néhány rejtvény, jó szórakozást!



(Megfejtések:

első, második, harmadik)

AZ ELMÚLT HÓNAP ESEMÉNYEI

KNAPECZ KATA ÉS TÓTH ANDRÁS

„Úgy tetszik, hogy jó helyen vagyunk itt”

Tábortűz karantén idején

Június 13-án ismét körbe ültük a cserkészek szívet-lelket melengető virtuális tábortűzét, melynek fénye Argentínától Brazíliáig világított.

A két ország cserkészei közösen készültek énekekkel, videókkal, melyeket két, „régóta fiatal” cserkész visszaemlékezéseiként nézhettünk meg. Az eseményt a cserkészekre jellemző **vidám hangulat, leleményesség és bizakodás** jellemezte. Ennek jegyében nosztalgizált a két öreg a megpróbáltatásokat hozó, de újfajta összefogást eredményező, „sok évvel ezelőtti” karanténról, hogy milyen kreatív módon oldották meg „akkor” az elkülönítettségben is a kommunikációt és egymás támogatását. Részt vehettünk az országok közötti vetélkedőn is, ahol Marhadonna és Rohadtdinnye csapatai versenyeztek egymással.

A tábortűzet **Lomniczy Mátyás** biztató szavai zárták:

„Néhány nappal ezelőtt majdnem mindnyájan, akik most itt a tűz körül vagyunk, részt vettünk a 100 éves trianoni megemlékezésen, ahol nem annyira egy gyászos vagy egy negatív megemlékezés volt, hanem egy inkább pozitív fogalmon volt a hangsúly, mégpedig azon, hogy összetartozunk. Nehéz egy jobb szót találni, ha a cserkészletünket és azon belül a tábortűzeteket szeretném elemezni. Összetartozunk. **Cserkésztestvérek vagyunk, bárhol is vagyunk a világon.** És szintén érdekes megfigyelni, hogy most, hogy ez a Covid-járvány mindnyájunkat az otthonunk falai közé zárt, mégis valami nagyobb falak megdőlték, és sikerült együtt szervezni és élvezni egy ilyen fajta tábortűzet több országból, jelen pillanatban Argentínából és Brazíliából.

Igaz, nem ölelhetjük meg egymást, nem táncolhatunk a tűz körül, nem érezzük a mellettünk lévő meleg kezét a szeretetkörben a tábortűz végén, de mégis egy másfajta, egy újfajta kapcsolat alakul közöttünk a távolság ellenére. És ez nagyon pozitív. **Távozzunk erről a tábortűzről azzal a gondolattal, hogy képesek vagyunk a nehézségek és viszontagságok ellenére újszerű foglalkozásokat, újszerű kapcsolatokat teremteni.** Nincs lehetetlen, csak tehetetlen. Cserkészek vagyunk, és Váci Mihályt idézve: *„A célt látjuk, a járható úton elindulunk, merünk és mást is hívunk magunkkal.”*

Befejezésül várunk minden érdeklődőt **2021. január elején egy kiscserkész-, óravezető- és segédtsíztvezető-képző táborra itt, Argentínában**, ha Isten és a hatóságok úgy akarják. Bízunk, hogy igen. Jó munkát!”

Köszönjük a felemelő élményt mindenkinek, aki megszervezte és lehetővé tette, hogy ismét ilyen sokan összegyűlhessünk!



AZ ELMÚLT HÓNAP ESEMÉNYEI

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

A RÁKÓCZI SZÖVETSÉG [felhívására](#)

Magyar vagyok 2020

„Üzenjünk a jövő magyarjainak!”

videóüzenetet helyezett el a [virtuális időkapszulában](#)

A ZRÍNYI IFJÚSÁGI KÖR!

*Az időkapszula 2020. június 4-én ünnepélyesen bezárult,
legközelebb 2040. június 4-én nyílik ki.*

*A Buenos Aires-i
Zrínyi Ifjúsági Kör családjai
majdnem 70 éve táplálják
és nem engedik kialudni
a magyarság lángját.*





VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA
BÜSZKÉK VAGYUNK!

Elhoztuk a MegaVers a Diaszpórában 5.
tehetségkutató versmondó verseny
első helyét!

Idén 70 fiatal indult a versenyen. Ausztráliából, Kanadából, az Amerikai Egyesült Államokból és Argentínából kapott pályázatokat a zsűri.

Argentínából egyedülként Ronan Priscila bejutott a verseny döntőjébe, ahol a magyarországi szakmai zsűri az ő szavalatát értékelte a legjobbnak idén! Prisci a Zrínyi Ifjúsági Kör hétvégi iskolájának diákja, március óta rendszeresen találkozom vele tehetséggondozás keretében - többek között a versenyre készülve -, köszönhetően a Kőrösi Csoma Sándor Programnak.

Nagyon büszkék vagyunk Priscire! Potyogtak az örömkönnyek. A magyar közösséget meghatotta ez a kimagasló eredmény. A Zrínyi Ifjúsági Kör diákjai, tanárai meglepetéssel készültünk Prisci számára; így gratuláltunk neki.

A versenyen Amélie, Prisci bájos húga is indult. Édesanyja gondos nevelése mellett biztosak vagyunk abban, hogy Amélie rövidesen Prisci nyomdokaiba lép!

Alig várjuk, hogy a sok sok tehetséges, a verseket szerető, diaszpórában élő fiatal szavalatát meghallgathassuk jövőre is. Gratulálunk minden résztvetőnek, családjaiknak, a felkészítőtanároknak, köszönjük a szervezést a Kanadai Magyar Kulturális Tanácsnak! Életre szóló élményt adott!



KARANTÉN MESÉK

BOLOND IDŐK

Ronan Priscila és Lajtaváry Zsú



Prí

"MATE" OLLÓ FÜZET TÁSKA
 PILANGÓ HINTA CÉRNA PÁRNA
 DUGÓ ALMATORTA KISLÁNY
 MACKÓ VÍZ JÁTSZÓTÉR SZANDÁL
 FÉNYKÉP NÖVÉNY SÖR
 PAPRIKA MOSÓPOR

Szű

VILLA MALAC TÉVÉ SEPRŰ
 HÁZ ÜVEG TOLLTARTÓ
 LÁMPA ABLAK CSONTVÁZ TŰZ
 VIRÁG POHÁR PAPUCS
 VILÁG VILLAMOS PULÓVER
 CSERESZNYE CICA KÖNYV

Volt egyszer egy kislány. Neve Amelie volt. Egy reggel felébredt és megreggelizett egy almatortát, és evett hozzá egy paprikát. Aztán ivott "mate"-t és ment a ruháit kimosni. Tett egy kis mosóport a mosógépbe és amikor ez elkezdett forogni bekukucskált és észrevette, hogy benne volt a cicája. Gyorsan kikapcsolta és kivette a szegény állatot. Nagyon vizes volt és nagyon meg volt ijedve. Ezért kivett egy pulóvert a szekrényből és betakarta a szegény kis macskát. Melegített neki egy kis tejet és Matyika, a kiscica, megitta az egészet. Akkor Amelie újra bekapcsolta a mosógépet. Ez megint kezdett forogni és most pedig hirtelen egy mackót látott benne. Egy igazi kis mackót. Amelie egy kicsit félt, hogy az állat bántani fogja őt. Ezért levágott egy darabka cérnát az ollóval és ezzel csinált neki egy kis pórázt.

A kislány készített neki egy kis ágyat is, párnát, takarót és egy házikót. Csak egyvalami hiányzott még. Amelie nem tudta mit eszik egy mackó de volt neki otthon egy mackókönyve. Ezt kezdte olvasgatni és kitalálta, hogy ez egy pandamackó volt. Úgy hívta őt, hogy Dodó. A könyvben azt olvasta, hogy a pandák bambuszt esznek. Pont volt neki otthon egy kis bambusza. Azt oda is adta neki, hogy megegye. Most már nem félt. Amelie úgy érezte, hogy már jó barátok lehetnek, szóval levette a nyakáról a kis pórázt. A kislány és Matyika megmutatták neki az egész házat. Kinyitottak minden függönyt és ablakot és a reggeli ragyogó nap besütött a házba. Egy gyönyörű kilátás volt egy nagy zöld parkra, sok színes virággal és magas fákkal. Dodó rögtön oda akart menni. Nagyon szeretett fára mászni. Csak egy probléma volt. Amelie látta a tévében, hogy az egész világon volt egy vírus ami a levegőben utazott. Ezért nem volt szabad kimenni a parkokba. Dodónak ez furcsa volt mert sok gyereket látott a játszótéren.

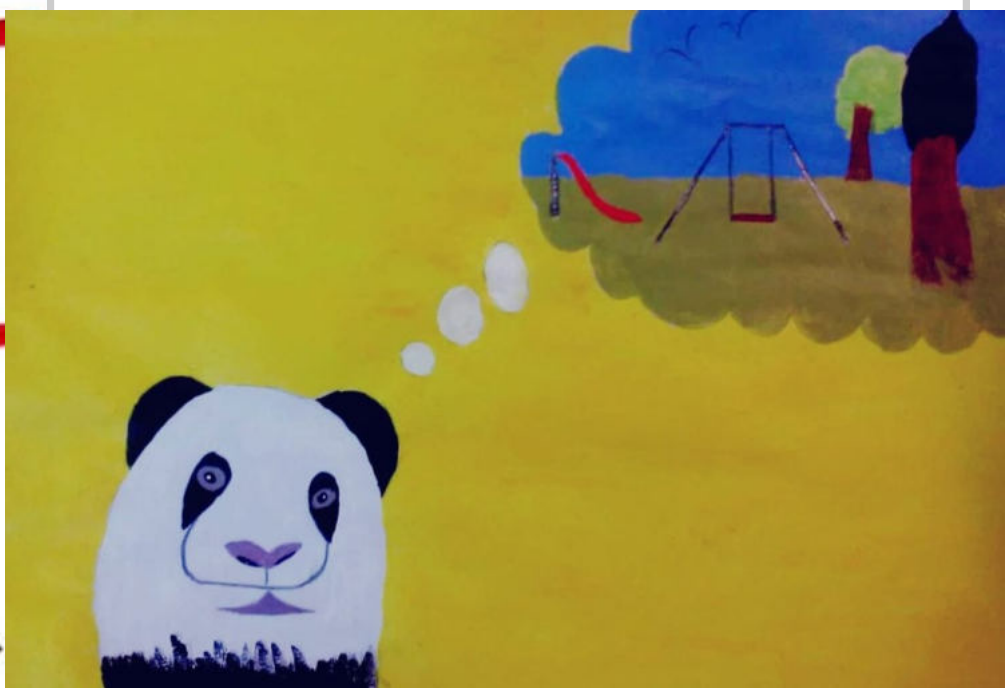
Amelie felajánlotta nekik, hogy menjenek megnézni mi van még a mosógépben. Talán volt másik meglepetés. Bekapcsolták és ez újra kezdett forogni. Most az egyszer nem volt benne semmi, csak a ruha amit a kislány tett bele. Egyszer csak megjelent Amelie édesapja. Az egyik kezében volt egy üveg sör és a másikban egy üveg bor. Kivette a dugót az egyikből és megitta az egészet, aztán pedig a másikat. Mind a két üveg üres volt. A kislány nagyon szomorú lett amikor látta mit csinált az apja. Hozott neki egy jó nagy pohár friss vizet és egy pár papucsot, hogy kényelmesebben legyen. Az édesapja leült, megitta a pohár vizet és Amelie adott neki egy füzetet. Azt kérte tőle, hogy írja bele tízszer azt, hogy "nem szabad részeg lennem". Aztán mutatott neki egy fényképet ahol nagyon boldogok voltak és nem volt részeg. Amelie mondta neki, hogy olyan szép volt azon a képen, de most olyan furcsa az arca és olyan piros az orra. Miután megmutatta neki a fényképet kikapcsolta a lámpákat mert az édesapjának fáj a feje. A kislány, Dodó és Matyika leültek mellé és Amelie kezdett olvasni egy könyvet, hogy az apja elaludjon.



Tudta, hogy szomorú volt mert nem tudott kimenni a házából és nem mehetett dolgozni és az rossz volt a családnak. De a kislány azt is tudta, hogy minden újra jó lesz. Sokszor a gyerekek okosabbak mint a felnőttek.

Amikor édesapja végre elaludt Amelie és az állatai kimentek a konyhába és egy villával megették a cseresznyéket amik a hűtőben voltak. Míg ott ültek Dodó elképzelte, hogy a parkban van egy hintán és, hogy sok fára tudott mászni. Körülöttük sok színes pillangó röpködött. Amelie kivett a táskájából egy kis pénzt és megígérte Dodónak, hogy amikor eltűnik a vírus mind együtt fognak menni a vidámparkba. Azt a pénzt félreteszi a belépőkre és eltette a kismalac perselyébe. Így nem fog elveszni.

Letette a perselyt az íróasztalra, a tolltartója mellé és megfogta a seprűt, hogy egy kicsit kitisztítsa a házat mielőtt felébred az apja. Meggyújtotta a tüzet is, hogy főzzön valami finom ebédet. Ez biztos jól fog tenni édesapjának. Szegény majdnem olyan sovány volt mint egy csontváz. Az utóbbi időben nem evett nagyon jól. Míg sepert Amelie visszaemlékezett arra, amikor utóljára utazott villamoson. Olyan réGINEK tűnt neki az a pillanat pedig csak egy hónap telt el azóta.



A reménykedő kislány tudta, hogy minden újra helyre fog jönni. Ha mindenki vigyáz saját magára és egymásra a helyzet javulni fog. Mind együtt le fogják tudni győzni a vírust. Amelie örült, hogy nincsen egyedül. Ott volt vele a két jó barátja, Matyika és Dodó.

Ezekben a bolond időkben te is keressél támaszt és szeretetet a családotban, barátaidban. Nem vagy egyedül!

Vége

PETŐFI SÁNDOR:
Ősz elején

Üres már a fecskefészek
Itt az eszterhéj alatt,
Üres már a gólyafészek
Tetejében a kéménynek...
Vándor népe ott halad.

Ott a messzeség homályin,
Ott az égnek magasán.
Látom még, mint kis felhőket,
Vagy már nem is látom őket?
Csak úgy képzelem talán.

Elröpülnek, elröpülnek,
Tavaszs és nyári vendégei,
És őket már nemsokára
A kertek és mezők virága
S a fák lombja követi.

Mint szeszélyes hölgy, a mennybolt
Majd borul, majd kiderül.
Ajka még mosolyg, s szemébe
Könny tolúl... ennek sincs vége,
S ajkán újra mosoly ül.

Bús mosolygás és vidám könny!
Csodálatos keverék.
Észrevétlen karon fogja
És egy más világba vonja
A merengés emberét.

Órahosszat elmerengek,
És ha egy elejtett tárgy
Vagy harang, amely megkondul,
Fölriasztott álmaimból:
Elmém, nem tudom, hol járt?

KARANTÉN PERCEK

Magyarra fel! 4.

5x5 perc játék
a szavakkal

Madárnevek J vagy LY?

BAGO?	KARVA?
PAPAGÁ?	HARKÁ?
SIRÁ?	FOGO?
FÜR?	SEREGÉ?

ÁLLATOK LAKHELYEI *KÖSD ÖSSZE A MEGFELELŐT!*

TYÚK	AKVÁRIUM
LÓ	KALITKA
PAPAGÁJ	AKOL
HALACSKA	ÓL
BÁRÁNY	ISTÁLLÓ



ÁLLATHASONLATOK *TEDD PÁRBA!*

RITKA mint a ...	(TEMPLOM) EGERE
LASSÚ mint a ...	NYÚL /GYÍK
VÉKONY mint a ...	(FEHÉR) HOLLÓ
SZORGOS mint a ...	(TAVALYI) KOS
ÉHES mint a ...	GILISZTA
FÜRGE mint a ...	HANGYA / MÉH
OKOS mint a ...	CSIGA
SZEGÉNY mint a ...	FARKAS

KLASSZIKUS NYELVTÖRŐ

*Ki tudja a leggyorsabban, a legtöbbször
elmondani egymás után az alábbi
mondatokat?*

- Fekete **bika** pata kopog a patika pepita kövén.
- Ádám bátyám **pávát** látván száját tátván pávává vált.
- Jobb egy **lúdnyak** tíz **tyúknyak**nál.
- Nem minden fajta **szarka** farka tartakarba, csak a tarkabarka farkú szarkafajta farka tarkabarka.

KNAPECZ KATA ÉS TÓTH ANDRÁS JÚNIUSI NÉPSZOKÁSOK

Júniusban időjárásjóslo, szerelem- és egészségvarázsló napok is követik egymást. Egyik legismertebb időjárásjóslo nap **Medárd napja** (június 8.), amiről úgy tartják, ha azon a napon esik az eső, akkor negyven napig esni fog. Ha aznap nem esik, akkor pedig negyven napnyi szárazság következik.

Keresztelő Szent János napja vagy **Szent Iván-nap** június 24., ami a nyári napforduló ünnepe. Ekkor Kárpát-medence-szerte tüzet gyújtottak a falvakban, falu szélén, vagy a földeken, aminek mágikus erőt tulajdonítottak: tisztító, gonoszűző, szerelem-, és egészségvarázsló szerepe volt. A szertartásos módon meggyújtott tüzet szalmából, rőzséből, néhol a leszedett májusfából rakták, gyakran szabályos négyszög alakúra. A fiatalok pedig átugrottak a tűz fölött, egyedül, párban vagy segítséggel. A tűz átugrása közben párosító dalokat is énekeltek, melyek a szerelemvarázslás eszközeként szolgáltak. A négyszögre rakott tűzről az alábbi ének szövege is tanúskodik:

Megraktuk, megraktuk, négyszögűre raktuk,
egyik szögén ülnek szép öregasszonyok,
másik szögén ülnek szép öregemberek,
harmadikon ülnek szép ifjú leányok,
negyediken ülnek szép ifjú legények.
Dicsértessék az Atya e világon!

Ezen az éjjelen helyenként házasságot is jósoltak a lányok: virágból font koszorút dobtak fel egy fűzfára, és akié fentmaradt, az még abban az évben férjhez ment. De nemcsak a szerelem és házasság céljából gyújtottak tüzet, hanem tisztító, gyógyító, termékenységnövelés céljából is. A földek mellett sokszor azért, hogy a jég ne verje el, a kártevők ne tegyék tönkre a termést, vagy, hogy a gabona és a kender növekedését elősegítsék. A tűzben különböző növényeket is megfüstöltek, amiket később betegség esetén használtak fel a gyógyításra.



KATA & ANDRÁS KONYHÁJA

AMIKOR AZ ÖSZTÖNDÍJAS
HAZAI ÍZEKRE VÁGYIK

TÓCSNI

A tócsni egy nagyon egyszerűen elkészíthető **nemzetközi népi étel**, amit leggyakrabban külön fogásként tálalnak, de tölteléknek és köretnek is fogyasztható. Számos változata és elnevezése mutatja, hogy széles körben ismert és népszerű ételről van szó. A tócsni különböző nevei: **bandurák, bere, beré, berét, berhe, bramborák, cicedli, cicege, enge-menge, görhöny, hadi rántotta, harula, huláble, kremzli, krumplibaba, krumplimálé, krumpliprósza, lapcsánka, lapotya, lapotyka, lapsi, lepcsánka, lepkepotyi, mackó, macok, matutka, nyist, picskedli, plácki, ragujla, recsege, taccs, tócsi, toksa.**

A tócsni alapja a reszelt nyers krumpli, amit olajban sütnék ki. A többi az ízlésre és fantáziára van bízva. Itt az alapreceptet mutatjuk meg, amit ki-ki a maga tetszése szerint egészíthet ki.

Hozzávalók (8-10 db):

½ kg krumpli

1 tojás

2 evőkanál liszt

só

bors

olaj

A krumplikat megpucoljuk, lereszeljük egy tábla, megsózzuk, és állni hagyjuk 10 percig, majd kézzel jól kinyomjuk belőle a levet. A reszelt krumplit összekeverjük a tojással, a liszttel és a borssal, ízlés szerint fokhagymát is adhatunk hozzá. Kézzel, vagy kanál segítségével lepénnyé formázzuk a masszát, amit serpenyőben, meleg olajban sütünk ki. Mindkét oldalát kb. 5-5 perc alatt sütjük aranybarnává. A kész tócsnikat papírszalvétára tesszük, hogy a maradék olajat felszívja, majd még melegen, ropogósan tálaljuk. Adhatunk hozzá tejfölt, sajtot, különböző szószokat, de édes változatban is elkészíthető. Jó étvágyat!



FILMAJÁNLÓ

MAGYAR FILMEK

KEMÉNYKALAP ÉS KRUMPLIORR

rendező: Bácskai Lauró István, író: Csukás István

- *A Nemzeti Filmlintézet jóvoltából egy kattintással online elérhető, megtekinthető.*

magyar ifjúsági film, 1978.

„Kisrece és barátai, a **Vadliba őrs tagjai** szövetséget kötnek, hogy kinyomozzák, **hova lettek az állatkertből a kismajmok**. Mulatságos kalandjaik során folyton pénzéhes, gonoszkodó, intrikus felnőttekre akadnak. **Útjukat folyton keresztezi Bagaméri, az álruhás, elátkozott fagyaltos**, akitől senki sem akar fagyit venni. A nagysikerű tévésorozat moziváltozata.”

SARAJEVO

rendező: Ráthonyi Ákos, 14+

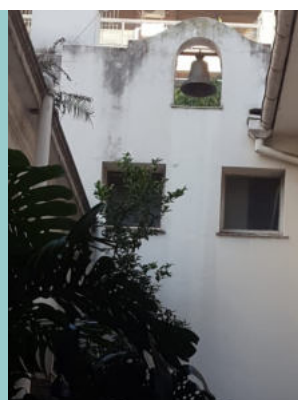
- *A Nemzeti Filmlintézet jóvoltából egy kattintással online elérhető, megtekinthető.*

magyar játékfilm, 1940.

„**Éva elutazik a szarajevói díszszemlére vőlegényével**, báró Várnay Miklós kapitánnyal, amelyet Ferenc Ferdinánd tiszteletére rendeznek. A díszszemle alatt találkozik egy orosz festővel, Borisszal, és beleszeret. **Elhagyja vőlegényét, és elutazik Borisszal Oroszországba**. Amikor kitör az első világháború, Borisz bevonul, és **Éva egyedül marad a festő ellenséges családjával.**”

SECCIÓN EN ESPAÑOL

En el día de la Unidad Nacional Húngara, conmemorando los 100 años del llamado Tratado de paz de Trianon, en unión con los habitantes de la Cuenca de los Cárpatos, perteneciente a la antigua Hungría, se escucharon en Buenos Aires los toques de la campana de la Iglesia Luterana Unida „La Cruz de Cristo”.



En Hungría al igual que en varios países de Centro Europa, la situación originada por la pandemia está mejorando - difundió el „**Rákóczi Szövetség.**”

Señalaron que en [el programa organizado para la Diáspora](#), se decidió que los que se inscribieron para los campamentos, podrán participar **a partir del primero de septiembre del 2020.** Aquellos que se inscribieron para los campamentos de verano (julio, agosto) podrán hacerlo en la segunda parte de este año o en el próximo año.

Rákóczi Szövetség está preparando un nuevo evento a realizarse entre el 12-20 de septiembre llamado *Szüreti Mulatságok*. En caso de ser de su interés, podrá comunicarse con diaszpora@rakocziszovetseg.hu

Informó la Oficina de Prensa de la Santa Sede en un comunicado publicado este 23 de abril, que, debido a la actual situación sanitaria y a sus consecuencias para el movimiento y la congregación de los fieles y peregrinos, el Santo Padre Francisco, junto con el Comité Pontificio para los Congresos Eucarísticos Internacionales y el Episcopado Húngaro, ha decidido aplazar **el 52º Congreso Eucarístico Internacional**, previsto para el próximo mes de septiembre en Budapest, Hungría, la que se llevará a cabo **en septiembre de 2021.**

[/www.vaticannews.va/](http://www.vaticannews.va/)

OBITUARIO

En paz, y aceptando la voluntad de Dios,
anunciamos, que

ANDRÁS DEMES

pastor luterano

ha regresado a su hogar con El Creador.

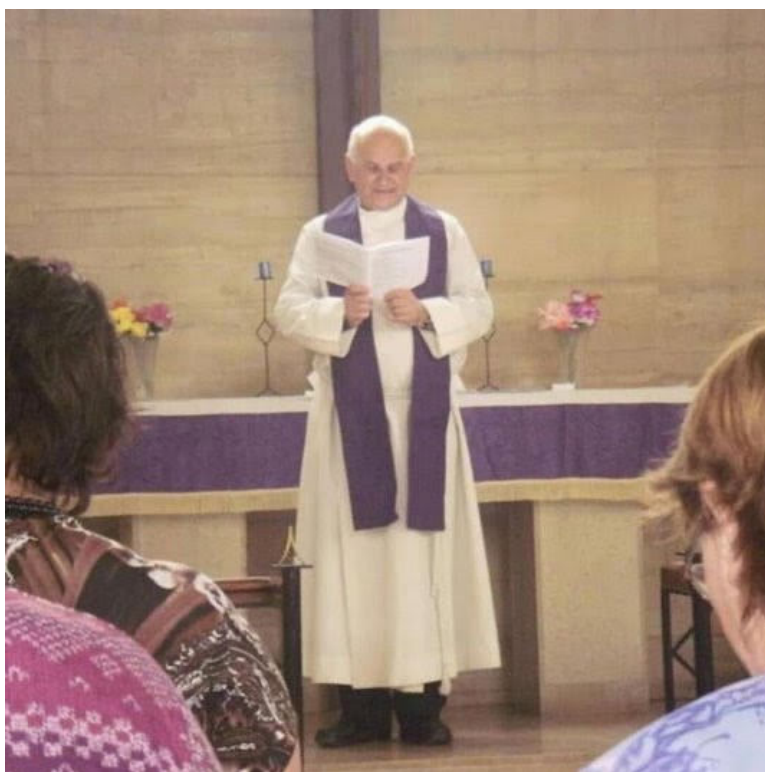
A los 78 años que en paz descanse.

El Pastor Andrés Demes nació en Budapest, capital de Hungría el 29/04/1942. Llega en 1947 junto a sus padres a Argentina, huyendo del comunismo, a la edad de 5 años. Su padre era Ingeniero Civil pero por línea paterna todos sus antepasados desde muchos años fueron pastores o maestros. La llegada a Argentina, como para cualquier inmigrante, fue muy dura para la familia. Al año siguiente de establecerse vino su abuelo de Hungría, Pastor de más de 70 años y nace su hermano.

La familia, concurría al culto celebrado por su abuelo en Capital Federal en un templo cedido por la Iglesia Anglicana, era en húngaro, cultos ecuménicos para luteranos y reformados. Su padre era reformado y su madre luterana. Los estudios primarios los cursó en el Colegio Lasalle, a pesar de ser evangélico fue aceptado en un colegio católico, la secundaria en el Colegio Nacional Manuel Belgrano. Al finalizar el secundar ingresó a la Facultad Luterana de Teología.

El primer destino como Pastor fue en La Falda, Córdoba. (1968/1971) en el interín fue ordenado el 1º de noviembre de 1969. En ese período se casó y en 1971 nace su primer hijo, Pablo. En ese mismo año fue designado a Posadas, Misiones. Allí permaneció hasta 1978. En 1974 nació su hija Sari.

Fue administrador de la I.E.L.U. (Iglesia Evangélica Luterana Unida), pastor de la Iglesia Dinamarquesa de Buenos Aires, ayudó al Pastor Hefty en la Iglesia "La Cruz de Cristo" y una vez por mes culto en San Nicolás. En 1980 viaja a EE.UU en un Programa para Pastores Jóvenes. Después de un período personal de mucha tristeza, la I.E.L.U. decide su traslado a San Nicolás pero ello no se realizó pues viajé a Azul y conversó con miembros del Consejo Directivo de La Transfiguración como Oscar Scappini y Ángel Pellini, quienes le manifestaron el deseo de establecerse en la zona hicieron el llamado por escrito al Presidente de la I.E.L.U., en ese momento, Pastor Raúl Denuncio, quien aceptó fuera Pastor de la Congregación de Azul y Olavarría (Consejo aún en ese momento sin organización), estableciéndose entonces en la ciudad de Olavarría y Azul en varios períodos. Mientras tanto, atendió por muchos años los cultos en idioma húngaro, una vez por mes, en la Congregación "La Cruz de Cristo" de Belgrano, en la ciudad de Buenos Aires. Tuvo su pascua el 17 de mayo de 2020. Ya descansa para toda la eternidad en la paz de nuestro Salvador.



MARTÍ TIBOR

Traducido por Isabel Ana Redl

Revisado por María Micsinay de Benedek

Conmemoración del Tratado de
TRIANON conjuntamente con la
diáspora húngara sudamericana,
[programa organizado por los becarios
del KCSP](#) en el día de la Unidad Nacional

En el Día de la Unidad Nacional, el 4 de junio, se concretó la recordación de Trianon. Junto a los becarios del Programa Kőrösi Csoma Sándor la comunidad húngara latinoamericana participó del acto con aproximadamente 300 personas. Escribo también en nombre de mis colegas, que fue una gratificante distinción para nosotros la planificación de esta recordación, que para muchos de nosotros significó y significa una imperecedera, enaltecedora y fortificadora experiencia en nuestra alma. No sólo nos reunimos para recordar, sino para fortificar nuestra pertenencia. Recordamos una de las más graves tragedias de la historia húngara: el desmembramiento de la Hungría histórica (magna), y la subordinación de su población bajo la soberanía de otros países, como resultado del Dictado de Paz de Trianon, el 4 de junio de 1920.

El Tratado de paz de Trianon firmado cien años atrás, destrozó cruelmente un país, trazó fronteras separando hermanos. Aún así la nacionalidad húngara extrajo valor de su lengua y de su cultura, y fue capaz de renacer después de semejante tragedia, demostrando su unidad.

El 4 de junio redoblan las campanas, se encienden fogatas alegóricas. A todos los húngaros les duele profundamente Trianon. Como consecuencia de la Primera Guerra Mundial, Hungría de 282.000 km² (325.000 km² junto con Croacia y Eslovenia) se redujo a 93.000 km², mientras que los restantes países vencidos apenas tuvieron mínimas pérdidas territoriales. De los 18 millones de habitantes húngaros quedaron 7,6 millones dentro de los límites trazados por Trianon. Otros países tomaron posesión de Felvidék (Alta Hungría) y Kárpátalja (Transcarpatia); Erdély (Transilvania), Délvidék (Tierras del Sur) y Őrvidék (Burgenland).



En la primera parte de la recordación, en nuestra evaluación histórica delineamos los acontecimientos históricos principales que llevaron al dictado de paz, resumimos los antecedentes inmediatos anteriores a Trianon: las intenciones políticas de las potencias europeas dirigidas a la supresión del Imperio Austrohúngaro, el descontento de las elites políticas de las minorías dentro de los territorios húngaros, los intereses políticos y económicos de las potencias antagónicas, como así también la desafortunada política húngara y situación caótica en los meses posteriores a la guerra. Todo esto en conjunto llevó a que el 4 de junio de 1920 se firmaran en el palacio del Gran Trianon ese dictado de paz que cercenó en dos terceras partes la Hungría histórica. En la segunda parte de nuestra exposición los becarios del KCSP presentamos videos mostrando la relación estrecha de la música, la poesía, y los bailes tradicionales con aquellos territorios segregados.

La delegación encabezada por el conde Albert Apponyi llegó a Francia a comienzos de enero de 1920, portando toda la documentación recogida en un arduo trabajo que comprendía factores étnicos, etnográficos, históricos y docenas de argumentos. Mientras transcurrían los debates del incipiente tratado esta delegación estuvo bajo custodia vigilada, es más, recién el 16 de enero, después de la redacción definitiva del tratado le dieron la palabra al expositor principal, Albert Apponyi.

Su discurso en defensa de la Hungría histórica fue políticamente el más brillante y significativo del siglo XX. Sus argumentos no obstante no quedaron sin influencia, pero lamentablemente ya no pudieron desviar la decisión de las potencias antagónicas. En la firma del tratado que puso punto final a la Primera Guerra Mundial estuvieron presentes los checoslovacos, los serbios, la delegación rumana, es decir la pequeña entente, aquellos países que estaban interesados en el desmembramiento de Hungría. En representación de los países vencedores estuvieron Inglaterra, Francia, los Estados Unidos e Italia, es decir, las grandes potencias de la entente.

En la conferencia Hungría no tuvo la posibilidad de exponer sus argumentos contra las exigencias de los checoslovacos, rumanos y eslavos del sur, contra los falsos datos étnicos y los cuestionamientos en su contra, los antagonistas en realidad no precisaban nada más que dos delegados, para firmar el tratado definitivo.



Como consecuencia de las cláusulas del Tratado de Trianon Hungría perdió los dos tercios de sus territorios y de su población. Rumania consiguió la Partia y Transilvania, los eslavos del sur las Tierras del Sur, Checoslovaquia en tanto las Tierras Altas y Transcarpatia. Desde otro enfoque, esta paz también ató de pies y manos al país, al imponer grandes indemnizaciones a Hungría, maximizando su ejército a 35.000 efectivos, y agregando numerosas limitaciones económicas y castrenses que imposibilitaron aún más al ya desmembrado país. Considerando todos estos hechos, podemos expresar que el Tratado de Trianon fue un dictamen impuesto a la fuerza que decidió unilateralmente sobre Hungría, y el cual finalmente negó todos aquellos principios por los cuales había nacido.

A pesar de que la intención manifiesta de los países antagónicos era la extensión de sus propios territorios y la independización de los mismos, la realidad que se percibe en la conferencia de paz era que lo que deseaban era quitar la mayor extensión posible del territorio húngaro, y conseguirlos para sí mismos. En lugar de países estado, surgieron pequeños países de muchas nacionalidades, en tanto los habitantes húngaros quedaron varados como minorías en éstos. El 4 de junio quedó como un dolor intenso y no perecedero en el corazón de los húngaros, el cual después de transcurridos cien años sigue siendo una de las mayores tragedias que alcanzó a nuestra patria.

El injusto tratado de paz con que culminó la Primera Guerra Mundial condujo a graves consecuencias: implicancias para la vida cotidiana, traumas insuperables para el país por igual desde lo comercial, espiritual, cultural. Lugares significativos de la historia húngara quedaron fuera de los nuevos límites del país.

Psicológicamente lo más doloroso fue la pérdida vivida a nivel familiar. Aldeas y pequeñas ciudades fueron cortadas en dos, miembros de la misma familia quedaron separados. A muchos no les quedó otra salida que emigrar y cerca de medio millón de personas comenzaron su emigración, muchos asentándose en Hungría. Los que permanecieron en sus tierras pasaron a ser ciudadanos de segunda (minoría) y perdieron de un día al otro la seguridad de sus vidas.

En Budapest muchos fueron alojados en vagones y coches de las terminales de tren, porque la Hungría pos-Trianon no estaba preparada para tal inundación de inmigrantes húngaros.



Entre los habitantes húngaros de la diáspora muchos se sienten identificados: sus antecesores, tanto debido a Trianon o a sus consecuencias no tuvieron otra salida que dejar su patria, su tierra natal. Debemos todo nuestro reconocimiento y respeto a aquellos quienes debidos a su húngaridad sufrieron discriminación y los que aún hoy en día la padecen.

Junto a la pérdida de los tesoros naturales y de las fuentes de energía, el golpe más duro fue la pérdida de la población. Los húngaros que quedaron fuera de los nuevos límites perdieron sus derechos cívicos, en muchos casos hubo deportaciones colectivas, humillaciones; son recuerdos dolorosos, imborrables. Debemos respeto a aquellos que conservaron su sentimiento patrio húngaro, en esos tiempos, cuando por hacerlo les correspondía el exilio, sanciones y amargos destinos.

Agradecemos a aquellos quienes creyeron y creen invariablemente en el futuro húngaro y transmiten la conciencia, el conocimiento húngaro a las generaciones siguientes.

El objetivo de nuestra conmemoración es que, conociendo nuestro pasado saquemos fuerza y valor para la unidad nacional, en el presente reforzando nuestro futuro. Declaramos, que en ocasión del centésimo aniversario, sentimos dolor y con todo derecho, pero debemos reconocer que esto nos da la posibilidad, de continuar lo que nuestros ancestros defendieron y nos legaron. Nos debe llenar de orgullo que nuestros tatarabuelos y bisabuelos, defendieron la patria desde el borde mismo de la tumba: existía la tangible realidad de que en el otoño de 1919 el estado húngaro no sobreviviría al atentado que perpetraron en su contra. El derrumbe económico ahogaba el país, que estaba ocupado en sus dos terceras partes por extranjeros, y existía la posibilidad de que lo repartirían los estados sucesores.

Hungría se irguió, y a costa de un gran esfuerzo se recuperó: nuestros ancestros creyeron en el futuro húngaro, dentro y fuera de sus fronteras. Encomendamos el estado cristiano húngaro que fundó el rey San Esteban, como una vez lo hizo nuestro primer rey apostólico, bajo la protección de Nuestra Señora de los Húngaros (Patrona Hungariae). Aquí estuvimos, aquí estamos y aquí estaremos!

A la ceremonia de recordación la siguió el encendido de velas, portadas por todos los asistentes.

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

*LA ASOCIACIÓN KODÁLY ARGENTINA
ESPERA A SUS ESTUDIANTES
DURANTE EL TIEMPO DE
CUARENTENA
Presentación de docentes*

El método Kodály fue seleccionado en 2016 en El Registro de Mejores Prácticas de Salvaguardia de la UNESCO. Es un método de enseñanza musical mundialmente reconocido y practicado.

La misión de La Asociación Kodály Argentina es fomentar el desarrollo musical e integral de las personas a través de las herramientas de la Concepción Kodály. Difundir los principios filosóficos y pedagógicos de Zoltán Kodály.

Carolina Wagner, presidente de La Asociación, presenta el Curso de Formación en Pedagogía Kodály 100 % en Modalidad ON-LINE que ofrece la Asociación durante la cuarentena:

A pesar de las dificultades que nos presenta la pandemia y de los nuevos desafíos del aislamiento social es nuestro gran deseo poder seguir brindando una formación de calidad en esta maravillosa pedagogía musical.

Luego de un comprometido discernimiento e intenso trabajo de todo el equipo docente, la Asociación ofrecerá el Curso anual de Formación en Pedagogía Kodály enteramente ONLINE, tanto nivel 1 como nivel 2.

El Nivel 1 está destinado a músicos, directores de Coro, docentes del área de música, músico en general y estudiantes de música que deseen acercarse a esta Concepción.

El Nivel 2 a aquellos que ya han realizado en Nivel 1 ya sea en nuestra Asociación, en Seminarios, o en otra parte de Sud-América.

El Curso será impartido enteramente en idioma español, por los profesores Guadalupe Cicardo, Sergio Bertagni, Jorge Fuentes, Mariana Pechuan y Carolina Wagner.

Los docentes de la Asociación se presentan

*Primero le pregunté a **Carolina Wagner** ...*

Como se encontró con la Concepción Kodály?

Desde el vientre de mi madre. Como decía Kodály. Desde mi infancia estuve en contacto estrecho con esta Concepción. Siendo hija de húngaros y mi madre la Sra. Gabriela Ébersz de Wagner, uno de los agentes difusores, junto al padre Ladislao Dómonkos, y la hermana Catalina Piroška, de esta metodología, de forma natural recibí mi educación musical desde esta perspectiva.

Los recuerdos alegres de juegos y canciones dejaron su impronta, convirtiendo más tarde a la música como el eje de mi vida profesional.

Que fue lo que le atrajo de la misma?

Al comenzar mi trabajo como educadora musical en las escuelas primarias, la influencia de la Concepción Kodály siempre estuvo presente en mi forma de enseñar, ya que fue esta la manera en que yo misma, aprendí desde mi más tierna infancia, los elementos del Lenguaje Musical.

Esta forma de enseñar, despertaba el interés por el desarrollo de la musicalidad en mis alumnos, la voluntad de cantar juntos. Y una profunda convicción de que todos los niños son potenciales músicos y que el progreso en lo musical tiene aspectos positivos en aspectos no musicales de la personalidad, así como en el desarrollo de la inteligencia, me llevó a preguntarme como hacer para traer en forma masiva esta Concepción a la Argentina.

Porque le parece importante difundir y trabajar con este Concepción?

Esta fue la pregunta de mi trabajo de Investigación.

Durante más de cinco años me dediqué a encontrar el material y la forma metodológico- didáctica para ponerlo en práctica.

Este interés se vio premiado cuando en el año 2006 me fue otorgada una beca de investigación a través de la Academia de Ciencias en conjunto con el Ministerio de Educación de Hungría. Mi pregunta tuvo respuesta afirmativa. Es así que en 2012 fundé junto con otros entusiastas, la Asociación Kodály Argentina.

Ha estado anteriormente en Hungría? En caso de respuesta afirmativa que le gustó más de esa experiencia?

Estuve en Hungría, la tierra de mis ancestros, mis padres y hermanas, en varias ocasiones.

Estar allá es como estar en casa para mi. Y es invaluable todo lo que aprendo cada vez que voy, y me encuentro con mis maestros que ya son mis amigos.

Que opina de la música húngara?

La música húngara es mi lengua Materna musical. Descubrí esto al hacer mis investigaciones sobre la Concepción Kodály. Es esa música la que resuena en mis primeros recuerdos.

Tal vez si esa impronta no fuera tan fuerte no hubiera sido quien hoy soy.

Se podrán leer más entrevistas con los docentes en el siguiente boletín.



Seminario y Conferencia sobre el Concepto Kodály, San Martín de los Andes, 2016.



Seminario Kodály en San Juan, 2017.

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

Traducido por Isabel Ana Redl

DESDE HACE ALGUNAS SEMANAS
SE CUMPLE LA ENSEÑANZA DE
LENGUA HÚNGARA
EN EL COLEGIO SAN LADISLAO

¿Comenzamos a aprender la lengua de un país lejano, ubicado en el otro hemisferio de la Tierra, aún sin saber si algún día podremos conocerlo?

Si nadie de nuestra familia habla ese idioma, si nuestros antecesores no provienen de allá, si no tuviéramos ni siquiera primos lejanos, y si fuera este idioma uno de los más difíciles del mundo... comenzaríamos a aprenderlo? Es cierto que ese idioma posee expresiones multifacéticas, que permite expresarse con muchísima precisión y colorido...pero lo haríamos?

Qué nos motivaría? Su sonido? Su exotismo?

Ahora, entre los alumnos del Colegio San Ladislao, 15 niños decidieron que desean aprender algo más que el año pasado, y continuarían el aprendizaje del idioma húngaro, y además a otros 16 niños les interesaría comenzar a aprenderlo. Muchos de ellos lo hacen junto con sus padres, ésta es la posibilidad que se abre en el aprendizaje online: que simultáneamente tomen parte menores y adultos.

La particularidad del Colegio San Ladislao, es que no obstante su nombre húngaro, con raíces fundacionales húngaras, los alumnos son descendientes de argentinos.

Les pedí a los niños, que me mostraran con dibujos, cómo se imaginan a Hungría. Surgieron producciones muy variadas. Hubo quien, como **Iván Cammisa**, hubiera querido dibujar algo muy fiel a la realidad. Le pidió a su mamá que le mostrara fotografías , imágenes de Hungría; le gustó mucho la Fortaleza de Buda (el Bastión de los Pescadores), el Parlamento, al cual plasmó.

Los alumnos **Iñaki Allidiere**, de quinto grado, **Thomas Gómez Ibarra**, de tercero, e **Irina Sánchez**, de primero, procedieron de igual modo. A pesar de su corta edad Irina eligió un tema serio, el monumento de los Zapatos en las orillas del Danubio, como también perpetuar el Parlamento al lado de la bandera húngara.

Julieta Dib Álvarez, y los hermanos **Perelman, Victoria y Matías** reflexionaron sobre los días laborales de la semana en Hungría. Victoria expresó que aunque Hungría estuviera tan lejos, todos somos seres humanos similares, y tanto a húngaros como a argentinos les gusta escuchar música en los espacios abiertos, pasear a los perritos, jugar... La madre de Matías nos comentó que entusiasmó mucho a su hijo de primer grado la tarea, el reflexionar sobre Hungría, y que tiene mucha esperanza sobre que podrá visitarla algún día.

Recibí los dibujos más coloridos de los alumnos **Martín Lorenzo** de primer grado, **Jazmín Corzo** de tercero, **Lara Torres** de cuarto, y **Pilar Lipp** de quinto. Da calidez al corazón sentir que piensan con tanto cariño hacia Hungría, y que lo plasman fantásticamente en sus dibujos.

El agradecimiento al Programa Kőrösi Csoma Sándor que trajo “a la casa” del Colegio San Ladislao la lengua húngara, y con ella los jóvenes continuarán con la esperanza de que algún día podrán maravillarse personalmente ante el Parlamento, pasear en las plazas de Budapest, en las orillas del Danubio... Trabajamos en que, entonces ya podrán saludar en la panadería de la esquina con un “Buen día” (Jó reggelt) y pedir en húngaro el fresco, crocante caracol de cacao (kakaós csiga).



Lara Torres 4/B

VÁGÁSI-KOVÁCS ANNA

¿Por qué puntualmente húngaro?

Aprender húngaro en tiempo libre

¿Por qué alguien pasa su tiempo libre aprendiendo y mejorando sus habilidades en húngaro?

Le pregunto a uno de mis alumnos en cada edición de boletín...

Con mi alumna, **Raffaella Pierotti** a fines de marzo comenzamos las clases húngaro online. Raffaella es muy talentosa y trabajadora. Nos reunimos dos veces por semana; para practicar húngaro durante 1/1.5 h. Ella vino a mis clases con un valioso vocabulario que adquirió en Diaszpóra Tábor y hoy puede hablar húngaro en frases completas.

¿Qué motiva a Raffaella a aprender húngaro?

“Desde que soy chiquita mucha gente a mi alrededor hablaba el idioma. En los cumpleaños y reuniones, pero más que nada cuando visitaba a mi abuela. Me acuerdo que cuando era más chica, y me quedaba con ella por una semana o dos, me traducía cuentos de hadas e historias. Lo emocionante era que no solo los leía, sino que los relataba con emoción y hacía las voces de los personajes, era toda una aventura, Me acuerdo que mi favorito era el de la princesa y la sal. Ella siempre quiso enseñarme, pero por la distancia le fue imposible. Igualmente me enseñó palabras simples como nagymama, köszönöm y szeretlek. Cuando se las empecé a decir me daba mucha emoción ver su cara de felicidad, por eso, supongo, asocie el idioma con momentos con los que estoy con ella y eso me hace muy feliz.”



ISTENTISZTELET *Écsi Gyöngyivel*

JÚNIUS 28. 11:00 óra

**Minden hónap 2. és
utolsó vasárnapján a ZOOM-on!**

MINDEN SZOMBATON
ZIK ÓRÁK!

10:00 ÓRÁTÓL

ZIK ÓVODA

17:30 ÓRÁTÓL
TILINKÓ PRÓBA

SZERDÁNKÉNT 17:00 ÓRAKOR

Magyar nyelvű TÁRSALGÁSI KLUB

BESZÉLGESSÜNK EGY JÓT MAGYARUL!

A ZOOM-ON!

MAGYAR TÁNCHÁZ

KÉTHETENTE

JÚNIUS 18. 20:00 óra

KNAPECZ KATÁVAL ÉS TÓTH ANDRÁSSAL

AMENNYIBEN SZÍVESEN ÍRNA/KÜLDENE CIKKET,
RECEPTET, VERSET A HÍRLEVÉLBE, VAGY KÉRÉSE,
KÉRDÉSE LENNE, FORDULJON HOZZÁM BIZALOMMAL
AZ ALÁBBI CÍMEN: ANNAVAGASIKO@GMAIL.COM

A szerkesztő: Vágási-Kovács Anna